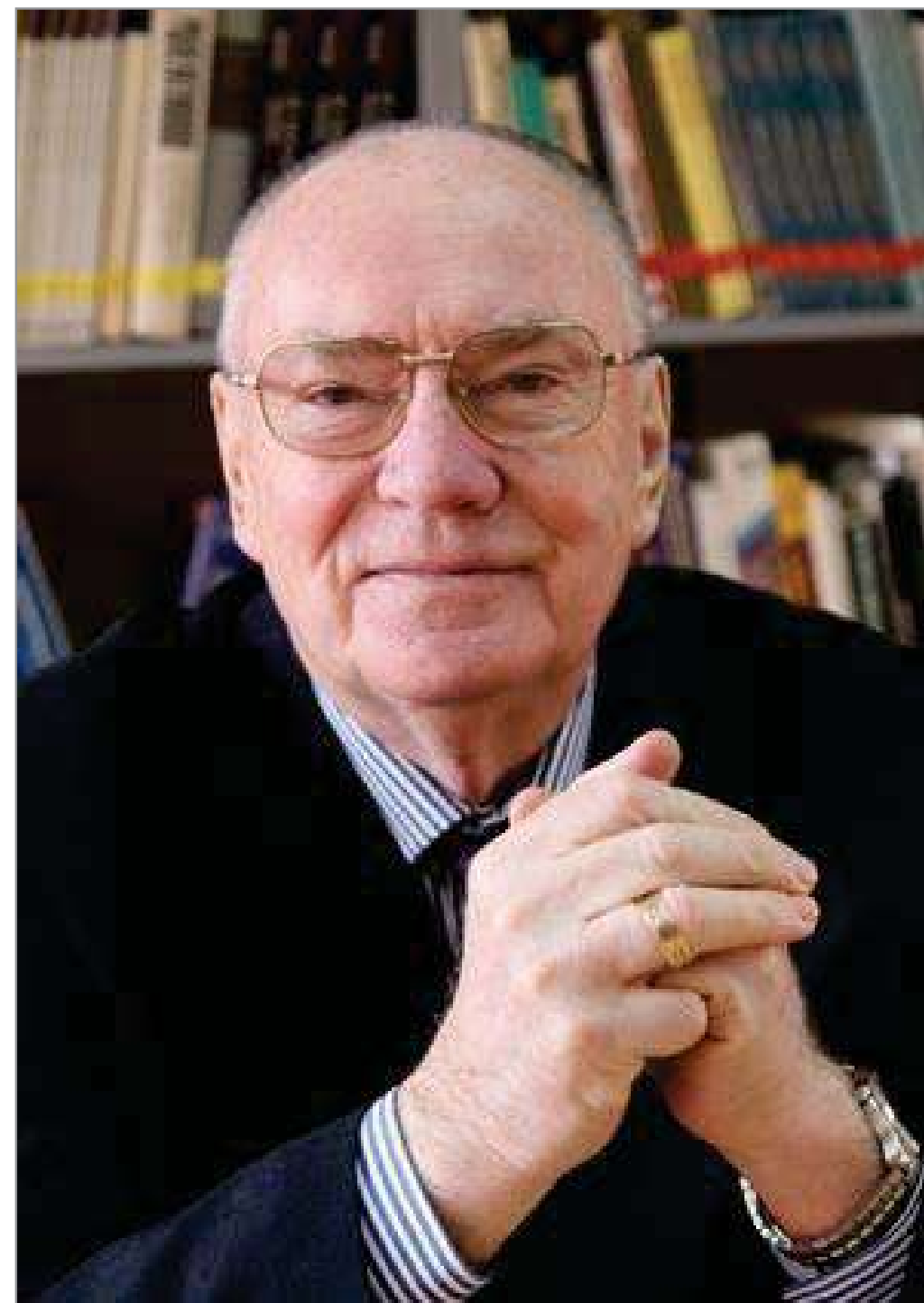

Віктор Миколайович СИНЬОВ

**Віктор Миколайович
СИНЬОВ**

**Міністерство освіти і науки України
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова**

**Віктор Миколайович
СИНЬОВ**

Біобібліографічний покажчик

**Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2025**

УДК 378.091.2.011.3-051:376(477)(01)
П 84

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 10 від 27 лютого 2025 року)*

За науковою редакцією – Є. П. Синьова, І. О. Сасіна, І. С. Маркусь.

*Автори статей:
Є. П. Синьова, І. О. Сасіна, С. П. Миронова, Д. М. Супрун, М. О. Супрун.*

Упорядник бібліографічного списку – Н. І Тарасова.

П 84 **ВІКТОР МИКОЛАЙОВИЧ СИНЬОВ : *біобібліографічний показчик*** / за наук. ред. Є. П. Синьова, І. О. Сасіна, І. С. Маркусь ; упорядник бібліогр. списку Н. І Тарасова ; бібліографічне редагування С. О. Задорожна ; Мін-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. – 130 с. – Серія «Вчені УДУ імені Михайла Драгоманова».

ISBN 978-966-931-323-2

УДК 378.091.2.011.3-051:376(477)(01)

Біобібліографічний показчик серії “Вчені УДУ імені Михайла Драгоманова” присвячений науково-педагогічній діяльності та 85-річному ювілею заслуженого юриста України, доктора педагогічних наук, дійсного члена Національної академії педагогічних наук України, заслуженого професор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова Віктора Миколайовича Синьова.

Інформаційно-довідникове видання відображає науковий доробок вченого: містить короткий нарис життя і науково-педагогічної діяльності, основні дати життя; перелік монографій, підручників та посібників; хронологічний показчик основних друкованих праць за 1977-2024 роки, а також літературу про академіка Віктора Миколайовича Синьова.

ISBN 978-966-931-323-2

© УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025

**Віктор Миколайович
СИНЬОВ**

*Заслужений юрист України, доктор педагогічних наук,
дійсний член Національної академії педагогічних наук України,
професор Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова*

ФУНДАТОР СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ – АКАДЕМІК ВІКТОР СИНЬОВ

«Як можна більше поваги і вимогливості до людини»

«..Хотів би запам'ятатись як вчений. Недаремно ж стільки всього написано і досліджено..»

«Сьогодні ж українській корекційній освіті і науці можуть заподіяти шкоди, викресливши її з переліку самостійних спеціальностей. Виникло враження, що вчителю достатньо розповісти, що існують такі діти і їм просто потрібно приділити більше уваги. Але що з ними робити і як працювати — не зрозумієш, вивчаючи педагогіку для роботи із дітьми з типовим рівнем розвитку»

Віктор СИНЬОВ

Понад 60 років Віктор Миколайович Синьов активно займається творчою, науковою, педагогічною та організаційною діяльністю. Його здобутки вражають своєю кількістю та значимістю, залишаючи глибокий слід у науковому світі. Віктор Синьов зробив неоціненний внесок у розвиток спеціальної освіти, реабілітації, інклюзії, пенітенціарії та ресоціалізації, а його праці є надзвичайно актуальними у підготовці фахівців у галузі освіти та психології. Також окремо варто виділити внесок Віктора Синьова у підготовку кадрового забезпечення правоохоронних органів.

Академік Віктор Синьов є визнаним авторитетом як засновник і керівник відомих наукових шкіл Українського державного університету імені Михайла Драгоманова та Національної академії внутрішніх справ, ним було підготовлено 28 докторів та 56 кандидатів наук, які працюють в усіх куточках України та за кордоном.

Віктор Синьов є науковим редактором низки фахових видань, є автором значної кількості наукових та методичних праць, включно з першими в історії України підручниками для вищої школи зі спеціальної освіти.

На сьогодні Віктор Синьов є професором, доктором педагогічних наук, академіком Національної академії педагогічних наук України, заслуженим професором Українського державного університету Імені Михайла Драгоманова, почесним професором Кам'янець-Подільського національного університету імені І. Огієнка, Слов'янського державного педагогічного університету, Херсонського державного університету та Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, почесним деканом факультету спеціальної та інклюзивної освіти та почесним Президентом громадської організації «Асоціація корекційних педагогів України».

Підбираючи матеріали до 85-річного ювілею Віктора Синьова, ми зрозуміли – це особистість багатогранна й надзвичайно плідна на наукові здобутки. Виділити якісь окремі епізоди, аспекти чи події у науковій біографії академіка Віктора Синьова виявилось надзвичайно складним завданням. Окремої уваги потребує перелік його посад, звань, відзнак і нагород, і ми дуже ретельно підійшли до цього завдання, щоб максимально висвітлити його наукові здобутки.

Віктор Синьов народився 14 березня 1940 року в Києві у родині відомих українських артистів – Марії Захарівни Леонідової та Миколи Михайловича Синьова. Віктор виріс у

творчій атмосфері, яка вимагала відданості та дисципліни від тих, хто присвятив себе мистецтву. Ця атмосфера визначила коло його інтересів. Від батьків Віктор Синьов успадкував любов до музики, творчості та схильність до написання віршів. У народі кажуть: «Яке насіння, таке й коріння», адже геніальність передається у спадок.

Дитинство Віктора Синьова пройшло у воєнні роки. Разом з батьками він їздив у часті концертні поїздки по «фронтовим» дорогам. Пережиті лихоліття війни та складний післявоєнний період загартували майбутнього академіка, виховали у нього стійкість та навчили цінувати мир та стабільність. Ці важкі, але важливі життєві уроки сформували його як науковця, готового присвятити своє життя на користь свого народу та процвітання рідної України. Отже, дитинство, проведене у роки війни та повоєнного відновлення, стало важливим етапом у формуванні особистості та наукового шляху Віктора Синьова.

Після війни батьки гастролювали, і маленький Віктор Синьов подорожував разом з ними. Сцена та повний глядацький зал стали його рідною домівкою. Це середовище сформувало його, і тому, де б він не виступав, його спів, вірші та наукові доповіді завжди викликають у публіки бурхливі оплески. Багатогранність талантів Віктора Синьова проявилася також у його акторській майстерності. У юнацькі роки він був ведучим багатьох телевізійних та естрадних програм, писав тексти для інтермедій, фейлетонів і пісень. Його тексти виконували відомі артисти минулого та сьогодення: Юрій Тимошенко та Юхим Березін («Тарাপунька і Штенсель»), Юрій Багатіков, Микола Мозговий, Софія Ротару, Євгеній Коваленко, Олексій Попов, Анатолій Хостікоєв, Анатолій Литвинов, Ілля Ноябров, а також ансамблі «Кобза», «Червона рута»

та група «Очима молодих», яка складалася з артистів різних естрадних жанрів.

Творча атмосфера, в який проходило дитинство Віктора, розвинула у нього почуття артистизму і вміння захоплювати публіку. Завдяки цьому його виступи завжди проходять з великим успіхом, адже кожен раз він вкладає частинку своєї душі у кожен твір та виступ. Віктор Синьов залишається незмінно вірним своїм захопленням, що робить його фігурою, яка надихає багатьох на творчий пошук і самовираження.

У рідній київській школі № 25 пройшли юнацькі роки Віктора Синьова, які були насичені цікавим навчанням і численними захопленнями. Він активно займався футболом, баскетболом, настільним тенісом та брав участь у літературних вечорах. Віктор не був відмінником у школі, але завжди вчився із задоволенням. Його жива цікавість до всього нового і гарна пам'ять допомагали йому у навчанні.

Крім того, він знаходив час на свої захоплення, які формували його багатогранну особистість. Спортивні заняття не лише підтримували фізичну форму, але й виховували в ньому командний дух і наполегливість. Літературні вечори, де він міг проявити свої творчі здібності, стали місцем, де він відкрив для себе силу Слова.

Це був період формування його інтересів і цінностей, які згодом стали фундаментом його наукової та педагогічної кар'єри. Завдяки таким захопленням, Віктор Синьов навчився знаходити баланс між навчанням, творчістю та активним способом життя, що стало важливим для його подальшого успішного розвитку.

Після закінчення Київської середньої школи № 25 у 1957 році, Віктор Миколайович вступив на педагогічний факультет (відділення спеціальної педагогіки) Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького

(нині Український державний університет імені Михайла Драгоманова). Студентські роки майбутнього вченого відзначені першими науковими і літературними публікаціями, спортивними перемогами. Вже на 2 курсі навчання в інституті в особистих змаганнях Віктор Синьов завоював звання чемпіона спартакіади вузів м. Києва 1958 року, пізніше він став неодноразовим чемпіоном Києва та України серед студентів, кандидатом у майстри спорту з настільного тенісу. Крім того, Віктор Синьов брав активну участь у художньо-творчих колективах інституту та міста Києва, писав сценарії для команд КВК, фільетони та вірші у газету «За педагогічні кадри» КДПІ імені О. М. Горького.

Незаперечний вплив на становлення особистості вченого мав той факт, що його вчителями були такі видатні українські педагоги, як Г. Костюк, Р. Краєвський, Д. Ніколенко, М. Перельмутер, К. Турчинська, М. Ярмаченко та інші. Їхні мудрі настанови та професійний досвід стали основою для формування світогляду та наукових підходів Віктора Синьова.

Закінчивши в 1962 році інститут і отримавши диплом з відзнакою зі спеціальності «Дефектологія; педагогіка і методика початкового навчання», Віктор Синьов розпочав свою професійну діяльність як вихователь та вчитель допоміжної школи №1 міста Києва. Незабаром на його організаторські здібності звернули увагу і запросили працювати старшим методистом Кабінету спеціальних шкіл Міністерства освіти України.

У 1964 році перспективного молодого спеціаліста запросили до викладацької роботи на кафедру дефектології КДПІ імені О. М. Горького. Тут Віктор Синьов проявив не лише свої ґрунтовні знання і науковий підхід, але й видатні організаторські та викладацькі здібності. Завдяки своїй енергії, ініціативі та талантам, його вже в 1965 році

призначили заступником декана дефектологічного факультету.

Захоплення молодого викладача науковою діяльністю визначило його подальший життєвий і професійний шлях. У 1966 році Віктор Синьов вступив до аспірантури Науково-дослідного Інституту дефектології АПН СРСР у Москві. Його виняткові здібності сприяли достроковому захисту. Так, у 1968 році, Віктор Синьов захистив кандидатську дисертацію зі спеціальної педагогіки під керівництвом кандидата педагогічних наук, старшого наукового співробітника, завідувача відділу олігофренопедагогіки – Григорія Митрофановича Дульнєва. Цей етап став важливим кроком у його науковій кар'єрі.

Тема його кандидатської дисертації – «Вивчення причинно-наслідкових зв'язків на уроках географії у допоміжній школі», була нерозривно пов'язана з реалізацією принципу свідомості та активності у навчанні. Віктор Миколайович експериментально визначив взаємозв'язок реалізації принципу свідомості та активності у навчанні з формуванням в учнів з порушеннями інтелектуального формуванню правильних, чітких уявлень і понять.

Під час роботи над дисертацією Віктор Синьов не тільки розробив засади спеціальної педагогіки, обґрунтував принцип корекційної спрямованості навчального процесу, але й розробив методичні рекомендації, які були впроваджені у навчальний процес допоміжних шкіл. Його робота отримала високу оцінку серед наукової спільноти та практичних фахівців та відкрила йому шлях до подальших наукових досліджень та досягнень.

Після успішного захисту кандидатської дисертації Віктор Синьов повертається до Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького, де працює старшим викладачем, а згодом доцентом кафедри олігофренопедагогіки. У цей період він проявляє себе не лише

як майстерний педагог, але й керує студентською художньою самодіяльністю. Ці обов'язки дозволяють йому проявити свої організаторські вміння та працювати над розвитком творчих здібностей майбутніх вчителів, що робить його особливо популярним серед учнів та колег.

Цей період у житті Віктора Синьова займає особливе місце, адже взаємодія та плідна співпраця з колегами й студентами переросли у щиру дружбу, яка триває все життя. Серед його близьких друзів: І. Бех, брати В. Бондар і Вол. Бондар, Г. Коберник, брати С. Максименко та Г. Максименко, Ю. Максименко, В. Тарасун, В. Львовчкін, В. Медведєв, А. Фомічова, М. Шеремет, Є. Синьова, О. Северов, К. Турчинська, В. Турчинська, Н. Засенко, М. Ярмаченко. У подальшому вони стали відомими вченими, академіками НАПН України, докторами наук, професорами та державними діячами.

На запрошення М. Ярмаченка, у 1975 році Віктор Синьов успішно виборов конкурс на заміщення посади старшого наукового співробітника дефектологічного відділу лабораторії олігофренопедагогіки Науково-дослідного інституту педагогіки України. Тут він працює до 1980 року у творчій співдружності з відомими українськими дефектологами, такими як І. Єременко, В. Засенко, І. Моргуліс, А. Гольдберг, А. Вавіна, В. Кузьміна, Г. Мерсіянова, М. Козленко, О. Хохліна та інші.

У ці роки Віктор Синьов розпочав керувати підготовкою кандидатських дисертацій аспірантами з України, Молдови, Білорусі. Під його науковим керівництвом проводилися ґрунтовні дослідження з проблем дидактики та методики викладання географії у допоміжній школі. Він також вивчав корекційну спрямованість методів навчання і виховання учнів із порушеннями інтелекту.

За період роботи у дефектологічному відділі лабораторії олігофренопедагогіки Науково-дослідного інституту

педагогіки України Віктор Синьов зібрав основний експериментальний матеріал для майбутньої докторської дисертації, опублікував монографію та наукові статті, багато з яких були перекладені на інші мови (Болгарська, Німецька, Югославська та інші). Таким чином, науковий досвід вченого набуває міжнародного визнання.

Новим етапом у науково-педагогічній діяльності Віктора Синьова стало його запрошення у 1980 році до системи Міністерства внутрішніх справ СРСР для роботи на посаді начальника навчально-методичного відділу новоствореного навчального закладу – Київського філіалу Всесоюзного інституту підвищення кваліфікації керівних працівників Міністерства внутрішніх справ. Ця посада вимагала від нього не лише професійних знань, але й організаційних здібностей для забезпечення якісної підготовки керівних кадрів.

Проте, вчений не полишає зв'язків з дефектологією, продовжуючи розвивати її теоретико-методологічні та практичні засади. Його дослідження та наукові праці сприяли значному підвищенню ефективності освітнього процесу для дітей з особливими потребами, а також розвитку нових методів і підходів у спеціальній освіті. Він ініціював дослідження, які мали на меті вдосконалити дидактичні та методичні підходи, забезпечуючи наукову базу для подальшого розвитку цієї галузі. Його праці стали основою для подальших наукових досліджень, що мали практичне застосування у галузі освіти.

Під його науковим керівництвом були здійснені радикальні зміни у переосмисленні теоретичних і практичних засад пенітенціарної педагогіки. Замість традиційної виправно-трудової педагогіки він впровадив новий підхід, відомий як пенітенціарна педагогіка, що акцентує увагу на каятті та виправленні. Це переосмислення дозволило забезпечити більш гуманний

підхід до роботи з ув'язненими, орієнтуючись на їхню ресоціалізацію та повернення до суспільства.

Таким чином, внесок Віктора Синьова у науково-педагогічну діяльність не лише підвищив ефективність освітнього процесу, але й сприяв реформуванню підходів у пенітенціарній системі, залишаючи значний слід у психолого-педагогічній науці.

У 1988 році в Інституті дефектології АПН СРСР (Москва) Віктор Миколайович блискуче захистив свою докторську дисертацію на тему: «Корекція інтелектуальних порушень в учнів допоміжної школи». У ній розглядається корекційна спрямованість роботи з учнями допоміжних шкіл, які мають стійкі порушення інтелектуального розвитку. Під час роботи над докторським дисертаційним дослідженням наукову підтримку Віктору Синьову надавали Г. Дульнев, В. Лубовський, Ж. Шиф, І. Соловйов.

Віктор Синьов у своєму дисертаційному дослідженні акцентує на тому, що корекція інтелектуального розвитку учнів з порушеннями інтелекту буде успішною при дотриманні педагогічних умов, які цілеспрямовано впливають на формування вищих психічних функцій та забезпечують активність, усвідомленість і довільність діяльності. Як зазначає В. Синьов, основою для формування вищих пізнавальних процесів в учнів з порушеннями інтелекту є їх предметно-практична діяльність, що спеціально організується з метою її впорядкування, вербалізації та інтелектуалізації. У дисертаційному дослідженні Віктора Синьова пропонуються конкретні методики та підходи, які і сьогодні використовуються для успішного розвитку дітей з порушеннями інтелекту.

У 1992 році Віктора Синьова було призначено першим проректором Київського інституту внутрішніх справ (нині – Національна академія внутрішніх справ). У цей час

він плідно працював над питаннями пенітенціарії та криміналістики, що дозволило забезпечити інституту успішне проходження акредитації за спеціальностями «правознавство» та «психологія».

Враховуючи значний внесок Віктора Синьова у розвиток дефектології, на перших же зборах новоствореної Академії педагогічних наук (АПН) України у 1992 році він був обраний членом-кореспондентом. А вже у 1994 році Віктор Синьов став дійсним членом АПН України.

Обрання Віктора Синьова членом-кореспондентом, а пізніше і дійсним членом АПН України стало визнанням його наукових досягнень та заслуг. Це визнання також визначило його роль як одного з провідних та авторитетних фахівців у дефектології.

За підготовку юридичних кадрів і вагомі наукові здобутки у галузі юридичної психології, участь у розробці основ кримінально-виконавчого законодавства, Указом Президента України В. М. Синьову у 1995 році було присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України». Він єдиний із педагогів України, хто удостоєний цього почесного звання. Віктора Миколайовича багаторазово нагороджено відзнаками МВС України, серед яких «МУЖНІСТЬ, ЧЕСТЬ, ЗАКОН», «Хрест слави», пам'ятна медаль «10 років МВС України», «За безпеку народу», інші відзнаки командування внутрішніх військ України, Державного департаменту України з питань виконання покарань. Академік Віктор Миколайович Синьов має військове звання – полковник внутрішньої служби МВС України.

Після офіцерської відставки, Віктор Синьов продовжував працювати на посаді професора, завідувача кафедрою правової та соціальної педагогіки Київського інституту внутрішніх справ. Також за сумісництвом працював в інших наукових та навчальних установах,

зокрема професором кафедри олігофренопедагогіки НПУ імені М. П. Драгоманова.

Як визнаного фахівця у галузі спеціальної освіти та спеціальної психології, досвідченого організатора вищої освіти, у вересні 2003 року Віктора Синьова було призначено директором Інституту корекційної педагогіки та психології НПУ імені М. П. Драгоманова, який було створено шляхом реорганізації дефектологічного факультету. Очоливши Інститут корекційної педагогіки та спеціальної психології, Віктор Синьов проявив себе новатором та реформатором спеціальної освіти. В одному з інтерв'ю він говорив: «У 2003 році я поставив перед собою завдання показати, що ми є одним з найінтелектуальніших підрозділів університету. До речі, зміна назви була однією з моїх пропозицій. Ми вилучили з назви слово «дефектологічний» і замінили на «корекційну освіту». Це більш відповідає сутності тієї справи, якій себе присвячують наші випускники. Тобто, акцент не на виправленні окремих порушень, які є у особи, а на поліпшенні процесів розвитку і соціалізації. Мені здається, за цей час піднявся імідж нашої професії і студенти почали з більшою повагою ставитись до самих себе...».

Під його керівництвом Віктора Синьова Інститут корекційної педагогіки та спеціальної психології значно розширив напрями проведення досліджень та освітні програми, за якими здійснювалась підготовка фахівців. Було створено дві нові фахові кафедри: кафедра спеціальної психології та медицини (завідувач кафедри на момент створення – доцент Огороднійчук Зоя Василівна) та кафедра ортопедагогіки і реабілітології (завідувач кафедри на момент створення – доцент Шевцов Андрій Гаррійович).

За ініціативи Віктора Синьова у квітні 2005 році була створена громадська організація «Українська асоціація корекційних педагогів», президентом якої було обрано

Віктора Миколайовича Синьова. Осередки Асоціації були в кожному обласному центрі, м. Києві і м. Севастополі.

З нагоди 170-річчя НПУ імені М. П. Драгоманова, Указом Президента України у квітні 2005 року академік Віктор Синьов нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня.

За поданням Віктора Синьова у структурі Інституту корекційної педагогіки та психології з 2009 року розпочав роботу створений Науково-методичний центр інклюзивного навчання дітей та осіб з особливостями психофізичного розвитку (директор – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри психокорекційної педагогіки, академік НАПН України Бондар Віталій Іванович).

У грудні 2009 року академік Віктор Миколайович Синьов отримав відзнаку НАН України «За професійні здобутки» за багаторічну плідну науково-педагогічну діяльність, вагомі заслуги у підготовці висококваліфікованих спеціалістів.

З нагоди 175 річчя НПУ імені М. П. Драгоманова у січні 2010 року Указом Президента України Віктор Миколайович був нагороджений орденом «За заслуги» II ступеня.

Академік Віктор Синьов відомий в Україні та далеко за її межами, важко переоцінити внесок Віктора Синьова у створення позитивного іміджу факультету спеціальної та інклюзивної освіти. Завдяки науково-творчим зусиллям академіка Віктора Миколайовича Синьова було встановлено міжнародні зв'язки та проводиться і нині плідна співпраця факультету із важливих питань спеціальної освіти з такими країнами як Болгарія, Молдова, Польща, Німеччина, Нідерланди, Швеція, Канада, Португалія та інші.

Віктор Миколайович за значний особистий внесок у розвиток вищої освіти в Україні, підготовку

висококваліфікованих фахівців, багаторічну плідну наукову і педагогічну діяльність та з нагоди 180 річчя НПУ імені М. П. Драгоманова в квітні 2015 року Указом Президента України був нагороджений орденом «За заслуги» I ступеня.

Перелік заслуг, звань, нагород, здобутків і результатів наукової діяльності академіка Віктора Миколайовича Синьова можна продовжити ще на не одну сторінку. Проте, найголовнішою з його досягнень є народне визнання. Студенти, практики та науковці одноставно визнають Віктора Миколайовича Синьова найвідомішим українським ученим у галузі спеціальної освіти. Він став справжнім взірцем української спеціальної освіти та психології.

Його внесок у розвиток спеціальної педагогіки важко переоцінити. Віктор Синьов не лише підготував численні наукові праці, які є основою сучасних спеціальних методик викладання, але й виховав цілу плеяду вчених, які продовжують його справу. Його робота сприяє глибшому розумінню проблем дітей з особливими освітніми потребами та пошуку ефективних шляхів їх вирішення.

Євгенія СИНЬОВА,

доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри спеціальної педагогіки Харківського
національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

Ірина САСІНА,

кандидат психологічних наук, доцент,
заступник декана з наукової роботи та міжнародних відносин
факультету спеціальної та інклюзивної освіти Українського державного
університету імені Михайла Драгоманова

НАУКОВА ШКОЛА ВІКТОРА СИНЬОВА

«Психолого-педагогічні проблеми освіти дітей з ускладненнями процесів розвитку і соціалізації»

Постать доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена Національної академії педагогічних наук України Віктор СИНЬОВА є видатною, а його внесок у розвиток вітчизняної психокорекційної педагогіки заслуговує на детальне вивчення, пропагування як у теорії, так і практиці спеціальної освіти. Вагому роль у розвитку вітчизняної спеціальної та інклюзивної освіти відіграє потужна наукова школа Віктора Миколайовича, здобутки її членів.

Наукова школа Віктора СИНЬОВА «Психолого-педагогічні проблеми освіти дітей з ускладненнями процесів розвитку і соціалізації» об'єднує вчених різних поколінь та наукових статусів з усіх регіонів України. Серед основних завдань, які реалізують учасники наукової школи, такі:

- проведення прикладних досліджень в галузі олігофренопедагогіки, аутології, корекційної андрагогіки, ортопедагогіки, спеціальної психології, інклюзивного навчання та їх популяризація;

- написання монографій, розробка підручників, навчальних та навчально-методичних посібників;

- інтеграція наукових здобутків в освіту осіб з порушеннями психофізичного розвитку та корекційно-розвиткову роботу з ними;

- впровадження результатів наукових пошуків в освітній процес та наукову діяльність закладів вищої освіти, наукових установ;

- підготовка наукових кадрів в галузі спеціальної та інклюзивної освіти;
- розвиток наукових традицій, започаткованих керівником наукової школи;
- співпраця з іншими науковими школами задля проведення міждисциплінарних досліджень;
- інтеграція вітчизняних наукових здобутків в галузі корекційної психопедагогіки та спеціальної психології в світовий науковий простір.

Під керівництвом Віктора СИНЬОВА члени наукової школи захистили більше 20 докторських та 30 кандидатських дисертацій зі спеціальності Спеціальна освіта та Спеціальна психологія (окремі з них обидві дисертації виконували під керівництвом В. Синьова). Представники наукової школи впроваджують традиції вітчизняної теорії освіти дітей з особливими освітніми потребами, пропонують сучасні інноваційні підходи до її розвитку. Багато учасників наукової школи є керівниками закладів освіти різних рівнів, заснували свої наукові школи, які зміцнюють вітчизняний науковий досвід.

Опишемо основні напрями наукових досліджень учасників наукової школи, вказуючи теми наукових досліджень, виконані під керівництвом Віктора СИНЬОВА, місто проживання – для розуміння географії наукового впливу школи. Для зручності надамо матеріал у таблицях 1, 2.

Таблиця 1

Інформація про учасників наукової школи – докторів наук

<i>№</i>	<i>Прізвище, ім'я, по батькові</i>	<i>Тема дисертації, спеціальність, рік захисту</i>	<i>Місто</i>
1.	БИСТРОВА Юлія Олександрівна	Система психолого-педагогічного забезпечення професійно-трудової соціалізації осіб з психофізичними порушеннями (19.00.08 – спеціальна психологія, 2013 р.).	Луганськ
2.	БОНДАРЕНКО Юлія Анатоліївна	Теоретико-методичні засади корекційного спрямування музичної діяльності дошкільників зі зниженим зором» (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2017 р.).	Суми
3.	ВИХЛЯЄВ Юрій Миколайович	Теоретико-методичні основи використання технічних засобів корекції функціонального стану молоді з обмеженими можливостями здоров'я (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2011 р.).	Київ
4.	ГЛОБА Олександр Петрович	Теорія і практика соціалізації осіб з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах регіонального реабілітаційного середовища 13.00.03 – корекційна педагогіка, 2013 р.)	Луганськ
5.	ДМИТРИЄВА Ірина Володимирівна	Корекція художнього сприймання розумово відсталих підлітків засобами образотворчого мистецтва» (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2002 р.). Дисертація кандидата наук. Корекційні функції естетичного виховання та механізм їх реалізації в старших класах допоміжної школи (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2009 р.). Дисертація доктора наук.	Слов'янськ
6.	ЄФИМЕНКО Микола Миколайович	Основи корекційно спрямованого фізичного виховання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2014 р.).	Бердянськ
7.	КОВАЛЕНКО Вікторія Євгенівна	Освітнє середовище як чинник емоційного розвитку розумово відсталих молодших школярів (19.00.08 – спеціальна психологія, 2014 р.).	Харків

№	Прізвище, ім'я, по батькові	Тема дисертації, спеціальність, рік захисту	Місто
		Дисертація <i>кандидата</i> наук. Позашкільна освіта як фактор розвитку та соціалізації школярів з інтелектуальними порушеннями (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2023 р.). Дисертація <i>доктора</i> наук.	
8.	КУЗАВА Ірина Борисівна	Теоретичні та методичні засади інклюзивної освіти дошкільників, які потребують корекції психофізичного розвитку (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2015 р.).	Луцьк
9.	КУНЕНКО Людмила Олександрівна	Теоретико-методичні засади інтеграційної спрямованості музичної освіти молодших школярів з порушеннями зору (13.00.02 – Теорія та методика музичного навчання, 13.00.03 – корекційна педагогіка, 2010 р.).	Київ
10.	МИРОНОВА Світлана Петрівна	Формування професійної готовності педагога-дефектолога до корекційно-виховної роботи з розумово відсталими дошкільниками (13.00.03 – корекційна педагогіка, 1994 р.). Дисертація <i>кандидата</i> наук. Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх учителів до корекційної роботи в освітніх закладах для дітей з вадами інтелекту (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2007 р.). Дисертація <i>доктора</i> наук.	Кам'янець-Подільський
11.	МОЗГОВА Галина Петрівна	Психосоматична патологія у дітей з порушеннями психофізичного розвитку та їх медико-психолого-педагогічна реабілітація (19.00.04 – Медична психологія, 2010 р.)	Київ
12.	ОМЕЛЬЧЕНКО (КУЗНЄЦОВА) Марина Сергіївна	Корекція уяви розумово відсталих учнів на уроках географії (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2012 р.). Дисертація кандидата наук.	Слов'янськ
13.	РУДЕНКО Лілія Миколаївна	Теоретичні та методичні засади діагностики та корекції агресивної поведінки розумово відсталих дітей. (19.00.08 – спеціальна психологія, 2013 р.).	Київ

<i>№</i>	<i>Прізвище, ім'я, по батькові</i>	<i>Тема дисертації, спеціальність, рік захисту</i>	<i>Місто</i>
14.	СУПРУН Дар'я Миколаївна	Теорія та практика професійної підготовки психологів в галузі спеціальної освіти (19.00.08 – спеціальна психологія, 2018 р.).	Київ
15.	ФЕДОРЕНКО Світлана Володимирівна	Становлення та розвиток вітчизняної тифлопедагогіки (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2012 р.).	Київ
16.	ФЕРТ Ольга Григорівна	Диференційований підхід до дітей з порушеннями психічного розвитку в інклюзивному освітньому процесі (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2020 р.).	Львів
17.	ФОРОСТЯН Ольга Іванівна	Теорія і практика фізичного виховання дітей із сенсорними порушеннями в українській дефектології (XX століття) (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2012 р.).	Одеса
18.	ХОХЛІНА Олена Петрівна	Психолого-педагогічні основи корекційної спрямованості трудового навчання учнів з обмеженими розумовими можливостями (19.00.08 – спеціальна психологія, 2000 р.).	Київ
19.	ЧУПАХІНА Світлана Василівна	Формування готовності майбутніх учителів до використання інформаційних технологій (ІТ) в інклюзивному навчанні учнів з особливими освітніми потребами (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2021 р.).	Івано- Франківськ
20.	ШЕВЦОВ Андрій Гаррієвич	Освітні основи системи реабілітування осіб з обмеженнями життєдіяльності (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2010 р.).	Київ
21.	ШУЛЬЖЕНКО Діна Іванівна	Психологічні основи корекційного виховання дітей з аутистичними порушеннями (19.00.08 – спеціальна психологія, 2010 р.).	Київ
22.	ЯКОВЛЄВА Світлана Дмитрівна	Психофізіологічні засади організації навчальної діяльності дітей з вадами розвитку (19.00.08 – спеціальна психологія, 2015 р.).	Херсон

Таблиця 2

Інформація про учасників наукової школи – кандидатів наук

<i>№</i>	<i>Прізвище, ім'я, по батькові</i>	<i>Тема дисертації, спеціальність, рік захисту</i>	<i>Місто</i>
1.	ВОЙТЮК Ірина Вікторівна	Корекція мислення дітей старшого дошкільного віку з інтелектуальними порушеннями засобами нетрадиційної зображувальної діяльності (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2020 р.).	Київ
2.	ГАЛЕЦЬКА Юлія В'ячеславівна	Формування соціально-побутових навичок у дітей з помірною та важкою розумовою відсталістю (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2015 р.).	Кам'янець-Подільський
3.	ГРИГОР'ЄВА Інна Олександрівна	Формування моральної самосвідомості у розумово відсталих підлітків як засіб профілактики та корекції їх асоціальної поведінки (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2011 р.).	Луганськ
4.	ЄРОСОВА Світлана Анатоліївна	Особливості розуміння та застосування правил дисциплінованої поведінки молодшими школярами з порушенням інтелектуального розвитку (19.00.08 – спеціальна психологія, 2012 р.).	Луганськ
5.	ІВАНЕНКО Аліна Сергіївна	Формування уявлень про майбутню сім'ю у розумово відсталих підлітків (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2016 р.).	Слов'янськ
6.	КОГАН Ольга Вікторівна	Формування здорового способу життя у старшокласників допоміжної школи (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2006 р.).	Кам'янець-Подільський
7.	КОТ Микола Захарович	Удосконалення підготовки вчителя професійно-трудового навчання учнів допоміжної школи (13.00.03 – корекційна педагогіка, 1991 р.).	Київ
8.	ЛИПА Вікторія Володимирівна	Формування комунікативної готовності розумово відсталих дітей до навчання у школі (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2010 р.).	Слов'янськ
9.	ЛИПА Володимир Олександрович	Використання символічної наочності у навчанні географії учнів допоміжної школи (13.00.03 – корекційна педагогіка, 1982 р.).	Слов'янськ

<i>№</i>	<i>Прізвище, ім'я, по батькові</i>	<i>Тема дисертації, спеціальність, рік захисту</i>	<i>Місто</i>
10.	МУХІНА Анастасія Юріївна	Особливості статевої ідентичності розумово відсталих дівчат-підлітків (19.00.08 – спеціальна психологія, 2012 р.).	Луганськ
11.	ПРЯДКО Любов Олексіївна	Підготовка майбутнього корекційного педагога до роботи з розумово відсталими дітьми в реабілітаційному центрі (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2010 р.).	Суми
12.	СЕМЕНЦОВА Оксана Миколаївна	Психологічна корекція комунікативної діяльності старших дошкільників із ЗПР (19.00.08 – спеціальна психологія, 2021 р.).	Запоріжжя
13.	ФЕДОРЕНКО Ігор Васильович	Підготовка майбутніх учителів-дефектологів до використання новітніх комп'ютерних технологій у процесі корекційного навчання (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2011 р.).	Київ
14.	ФЕДОРЕНКО Марина Вікторівна	Психодіагностика та психокорекція синдрому гіперактивності у дітей дошкільного віку з розумовою відсталістю (19.00.08 – спеціальна психологія, 2015 р.).	Київ
15.	ФЕДОРЕНКО Мирослав Ігорович	Особливості економічного виховання старшокласників з глибокими порушеннями зору (13.00.03 – корекційна педагогіка, 2015 р.).	Київ
16.	ЧЕРНЯКОВА Олеся Володимирівна	Психологічні особливості емоційного сприймання музики розумово відсталими дітьми (19.00.08 – спеціальна психологія, 2009 р.).	Слов'янськ
17.	ШУЛЬЖЕНКО Олександр Євгенович	Емоційна стійкість майбутнього фахівця як психологічний чинник його готовності до корекційної роботи з аутичними дітьми (19.00.08 – спеціальна психологія, 2021 р.).	Київ

Учасники наукової школи Віктора СИНЬОВА високо цінують мудрість його керівництва, талант, працелюбність, високорозвинений інтелект, неймовірне почуттям гумору, любов до своїх учнів, щирість і відкритість у спілкуванні. Варто відзначити вміння Віктора Миколайовича вибудовувати гіпотези, продукувати безліч цікавих ідей і щиро ними ділитися. Надзвичайним для СИНЬОВА–ВЧИТЕЛЯ

є його здатність мотивувати науковців, розкривати їхній потенціал, вміння зарядити оптимізмом. Своїми міркуваннями про роль Вчителя у науковому зростанні члени наукового об'єднання поділилися у виданні-описі про наукову школу [1].

Отже, опис напрацювань наукової школи є вагомим для вивчення історії української корекційної психопедагогіки.

Список джерел

1. Психолого-педагогічні проблеми освіти дітей з ускладненнями процесів розвитку і соціалізації. Наукова школа Віктора СИНЬОВА : науково-допоміжний біобібліографічний показчик [Електронний ресурс] / укладач Світлана Миронова. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 184 с. <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/7702>

Світлана МИРОНОВА,
доктор педагогічних наук, професор,
проректор з наукової роботи
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Віктор Синьов

і пенітенціарна наука та практика (до 85-річчя від дня народження)

Вітчизняна психологія та педагогіка має всі підстави для того, щоб виділити ряд визначних імен вчених, які визначають їх сучасний стан і слугують орієнтиром для майбутнього. Ім'я доктора педагогічних наук, професора, академіка НАПН України, заслуженого юриста України Віктора Миколайовича Синьова належить до цієї плеяди вчених-новаторів. Сфера наукових інтересів дослідника завжди відзначалася особливо широким спектром.

Закінчивши дефектологічний факультет КДПІ ім. М. О. Горького та аспірантуру Інституту дефектології АПН СРСР, він вже в молоді роки стрімко увійшов у когорту кращих фахівців корекційної педагогіки колишнього Радянського Союзу. Дослідженням В. М. Синьова завжди характерними є такі ознаки, як високий рівень теоретичного компоненту, а також їхня всебічна практична спрямованість. Поряд із проведенням широкомасштабної дослідницької роботи, спрямованої на вдосконалення корекційно-виховного процесу спеціальних шкіл, В. М. Синьов у 60–70-ті рр. проявляє себе талановитим організатором підготовки педагогічних кадрів, працюючи доцентом, заступником декана дефектологічного факультету столичного педагогічного інституту.

Особливими науковими здобутками В. М. Синьова характеризується його робота у відділі дефектології НДІ педагогіки України. Важливою науково-практичною значимістю для педагогічної теорії й практики стали результати досліджень вченим різних аспектів соціалізації учнів із особливостями розумового розвитку. Новим етапом у науково-педагогічній діяльності В. М. Синьова став його прихід у колектив Київського Інституту

внутрішніх справ при НАВСУ, в якому він пройшов шлях від доцента кафедри психології та педагогіки до першого проректора з навчальної роботи, завідувача кафедри правової та соціальної педагогіки. Органічно продовжуючи розвивати вивчення методологічних і практичних основ дефектології, дослідник спільно із своїми колегами, за більш ніж двадцятирічний творчий шлях, заклав основи нових наукових напрямків у психолого-педагогічній науці. Серед вагомих здобутків вченого перш за все необхідно наголосити на тому, що ним та під його науковим керівництвом було зроблено радикальні зміни в переосмисленні теоретичних та практичних засад пенітенціарної педагогіки, яка з виправно-трудової педагогіки стала дійсно педагогікою каяття – пенітенціарною. Завдяки зусиллям В. М. Синьова та його колег-однодумців О. В. Беци, Г. О. Радова, О. П. Северова, В. В. Сулицького, Д. О. Ніколенка, С. І. Жеваги, В. І. Кривуши, В. І. Ковальця, В. М. Любченка та інших було започатковано основи сучасної не тільки пенітенціарної педагогіки, а й всієї пенітенціарної теорії та практики. Характерною рисою педагогічних поглядів В. М. Синьова у сфері пенітенціарної педагогіки стало те, що він розглядає побудову взаємодії персоналу установи виконання покарань і засудженого з позицій педагогіки співпраці.

Новаторство педагогіки співпраці, на думку вченого, проявляється перш за все в тому, що воно сприяло «олюдненню» особистості людини, яка переступила межу закону. Подібне бачення взаємодії педагога пенітенціарної установи та засудженого вимагає від першого психологічного налаштування на якісно новий тип стосунків, що вимагають від нього чіткого дотримання певних психологічних установок, а від другого – щирого бажання змінити своє життя на краще. До цих психологічних установок, що слугують запорукою реалізації педагогіки співпраці в місцях позбавлення волі В. М. Синьов відносить:

- на упереджуючу увагу до особистості будь-якого засудженого з

усіма його складностями, протиріччями (що протистоїть тенденції до запрограмованого відторгнення засудженого з боку співробітників);

- на пошук позитивного в особистості та опору на нього в процесі ресоціалізації;

- на оптимістичний прогноз в оцінці перспектив особистісних змін засудженого;

- на емпатичне (співчуття) розуміння засудженого і його психічного стану, що передбачає вміння “подивитися на світ з позиції іншого”;

- на відкрите, довірливе спілкування із засудженими;

- на надання йому для подолання труднощів, досягнення успіху в різних видах і ситуаціях життєдіяльності, корекції статусу особистості в соціальному оточенні;

- на глибинне вивчення і розкриття справжніх мотивів і зовнішніх обставин, що викликають вчинки і дії засудженого, з урахуванням його характерологічних здібностей і прийняття на цій підставі оптимальних психолого-педагогічних рішень.

Запропоновані В. М. Синьовим ціннісні компоненти (установки) педагогіки співпраці, знаходяться в безпосередній єдності з її технологічними компонентами, тобто володінням персоналом пенітенціарних закладів певними різноманітними способами здійснення професійної психолого-педагогічної діяльності, спрямованої на всебічне вивчення та ресоціалізацію засуджених. Професором В. М. Синьовим було запропоновано оригінальні підходи до реалізації традиційних методів роботи із засудженими (бесіда, спостереження, узагальнення незалежних характеристик, вивчення документації, анкетування, аналіз продуктів діяльності тощо), а також психолого-діагностичних методик, що цілком можливо адаптувати до умов роботи співробітників установ.

Важливим науково-практичним досягненням В. М. Синьова стало і те, що ним спільно із В. І. Кривушею було проведено дослідження стосовно творчого запровадження в практику діяльності

виховних колоній для засуджених підлітків педагогічної спадщини А. С. Макаренка. Для гуманізації діяльності виправних установ і підвищення ефективності процесу виправлення злочинців у сучасну пенітенціарну педагогіку і виховну роботу з засудженими в установах вноситься, як зазначають ці науковці, низка принципово нових положень. Це, передусім, подолання деформації у взаємовідносинах співробітників-вихователів і засуджених, тобто формування й реалізація таких особистісних установок суб'єктів виховної системи щодо її об'єктів, як шанобливе ставлення до особистості кожного засудженого, пошук позитивного в особистості та опора на нього в педагогічному процесі; емоційне розуміння особистості та її емоційного стану; створення для засудженого реальних перспектив поліпшення свого становища (соціального статусу); відкрите довірливе спілкування й контактна взаємодія; надання засудженим психологічної та іншої допомоги для подолання труднощів у різноманітних ситуаціях, оптимістичний прогноз в оцінці перспектив позитивних змін в особистості; активізація самосвідомості особистості й апеляція до її інтелектуального потенціалу; зміцнення й розширення позитивних соціальних зв'язків засуджених, самокритичний аналіз і самокорекція вихователем власної особистості та діяльності.

Всебічне вивчення В. М. Синьовим і вченими КІВС практики роботи пенітенціарних установ свідчить про можливість формування колективістських взаємовідносин у середовищі засуджених. Для цього, на їх думку, потрібно структурно реорганізувати формальні утворення на основі ідеї А. С. Макаренка про первинний колектив, педагогічне керівництво ним, його функціонування та розвиток. Актуальним у цьому плані є і Макаренківські положення про активізацію різноманітних видів соціально корисної колективної діяльності, посилення її особистісного смислу, творчої спрямованості та самостійності, розвиток суб'єкт-суб'єктних відносин. На практичне підтвердження вчення А. С. Макаренка педагогами Київського

інституту внутрішніх справ – на той час єдиного в Україні вищого навчального закладу пенітенціарної системи – було проведено спеціальні дослідження ефективності діяльності виховних колоній, де неповнолітніх засуджених залучали до різноманітної соціально корисної та особистісно-значущої колективної творчої діяльності, яка вимагала від них співчуття, милосердя, доброти і відповідала їхнім віковим та індивідуальним особливостям, запитам та інтересам. Це, наприклад, шефство над будинками для сиріт і дітей, які втратили батьківську опіку, навчання національних ремесел, підготовка до звільнення й майбутнього сімейного життя тощо. Дослідження показали: чим багатший зміст і різноманітні форми й методи перевиховання неповнолітніх, тим швидше відбувається їхня ресоціалізація. Неабияке значення при цьому має єдність виховних впливів на інтелектуальні, емоційно-вольові, ціннісно-мотиваційні компоненти їхньої свідомості та поведінки.

Глибоко вивчаючи психолого-педагогічні аспекти діяльності виховних колоній, В. М. Синьов, як вчений-дефектолог, насамперед прагнув вивчити широкий спектр вихованців із особливостями фізичного та психічного розвитку. Результатом цих багаторічних досліджень стала низка наукових праць, що ґрунтувалися на методологічній та пенітенціарної теорії. Всебічне вивчення підлітків, а згодом і дорослих засуджених з тими чи іншими особливостями психофізичного розвитку, дало змогу В. М. Синьову та його колегам О. П. Северову, Д. О. Ніколенку, А. С. Рождественському та іншим заявити про створення нового наукового напрямку, що інтегрував у собі найсучасніші досягнення пенітенціарної та дефектологічної науки – пенітенціарної дефектології. Помітним явищем у розвитку цієї галузі знань був вперше у колишньому Радянському Союзі захист під науковим керівництвом академіка В. М. Синьова кандидатської дисертації О. Д. Гришко, яка була присвячена всебічному вивченню мотиваційної сфери розумово відсталих засуджених підлітків. Значимим успіхом вченого стало і дослідження його учениці

Т. Г. Харченко питань пенітенціарної психології.

Будучи людиною високої загальної та педагогічної культури В. М. Синьов постійно і особливо відповідально ставиться до формування особистості офіцера правоохоронних органів. Бачення офіцера людиною, що є носієм високої моралі спонукало В. М. Синьова спільно їх В. С. Медведєвим вивчати протягом тривалого часу прояви професійної деформації в співробітників органів внутрішніх справ. Професійна деформація – явище, яке для людини руйнівний все проникаючий характер, що врешті-решт призводить до професійної непридатності правоохоронця.

Дослідженню цих проблем, а також вивченню питань недопущення професійної деформації й було присвячено першу в Україні докторську дисертацію із юридичної психології В. С. Медведєва, наукове керівництво якою здійснював професор В. М. Синьов. Доречно буде зазначити, що кількість докторських та кандидатських дисертацій із різних галузей права, педагогіки та психології, що були виконані під керівництвом вченого сягає вже ста.

Однією з важливих умов недопущення профілактики професійної деформації, на думку вченого, є педагогічно виважене формування та удосконалення професійної культури правоохоронця нового покоління, що є актуальною для теорії і практики підготовки та безперервної післядипломної освіти співробітників органів внутрішніх справ. При цьому принципово важливим, наголошує академік, є виховання в правоохоронців системи професійно значущих для якісного виконання соціально-педагогічних функцій особистісних властивостей, зокрема таких, як: соціальна відповідальність; готовність прийти на допомогу в поєднанні з провідним місцем цінностей служіння людям і закону в підсистемі духовно-аксіологічних властивостей особистості; перцептивні здібності (здатність швидко і адекватно розуміти інших людей, у тому числі емпатично, бути одночасно уважним до багатьох об'єктів тощо); емоційна стабільність у поєднанні з умінням емоційно забарвлено

передавати інформацію; особистісний динамізм (інтерактивність) як здатність впливати на інших людей; вольові якості; висока мовленнєва культура; здатність до антиципації (прогнозу розвитку подій, поведінкових явищ); креативність (здатність до творчих, нестандартних рішень) у поєднанні з професійними стереотипами діяльності.

Поряд із розвитком цих значущих соціально-педагогічних функцій правоохоронцеві, вважає В. М. Синьов, вкрай необхідно володіти конкретними методами і прийомами активізуючого або гальмуючого виховного впливу на особистість та різні малі і великі соціальні групи (роз'яснення, доведення, переконання, дискусія, «вибух», приклад, прохання, прояв доброти і турботи, комплімент, пробудження і активізація гуманних почуттів, наказ, заборона, прояв компетенції, натяк, попередження про наслідки, іронія та ін.), а також уміти ці прийоми адекватно вибірково застосовувати.

Особливого значення з точки зору формування в правоохоронця таких особистісних рис і компетенцій, які сприяли б якісному виконанню соціально-педагогічних функцій і підвищенню авторитету пенітенціаристів, а також інших силових структур серед населення, набуває проблем в залучення співробітників ОВС та ДПтС, військовослужбовців уже з курсантської лави до повноцінного самовиховання, що є запорукою, на думку дослідника, створення стійкої (на майбутнє життя) мотивації самопізнання і самовдосконалення об'єктивності рефлексій у діяльності, поведінці, людських взаєминах.

Особливо цінним для теорії виховання є висновок академіка В. М. Синьова про те, що сама по собі педагогічна культура особистості як гуманітарна цінність, включаючи, безумовно, етичні та естетичні компоненти, але не обмежуючись ними, при її сформованості в людині сприяє не тільки якісному виконанню нею різноманітних, не лише професіональних, соціальних ролей (у сімейній сфері), але й значною мірою забезпечує авторитет такої

людини і повагу до неї в суспільстві.

За більш ніж п'ятдесятирічну активну науково-педагогічну діяльність академік здійснив розробку та модернізацію навчальних планів і програм для різних типів спеціальних шкіл, для педагогічних навчальних закладів та для закладів освіти МВС України. За його науковим і організаційним керівництвом та при активній авторській участі було створено відомі праці з теорії виховання та навчання, відомі праці з олігофренопедагогіки, що є важливими підручниками та навчальними посібниками для студентів, курсантів закладів освіти МВС України, педагогів-практиків. Ціла низка навчальних посібників із проблем пенітенціарної педагогіки, підготовлених авторським колективом на чолі із В. М. Синьовим, завоювали широке визнання і стали хрестоматійними книгами як для курсантів, так і для офіцерів пенітенціарної системи.

Критично оцінюючи кадрове забезпечення правоохоронних органів із позицій їхньої психолого-педагогічної умілості, вчений завжди дотримується позицій, що головне завдання вищої школи не вчити студента чи курсанта, а навчити його вчитися, враховуючи при цьому його особистість, індивідуальність. Дійсно, викладач повинен не радіти, що як і коли роботи, а показати альтернативу вибору, як її знайти, навчити самому процесу пошуку. Курсант, у свою чергу, спираючись на знання та особистий досвід, вибирає і планує свої дії в навчанні. Керуючись таким баченням підготовки офіцера в навчальному закладі, В. М. Синьов спільно із своїми однодумцями на початку 90-х років, вперше на Україні започаткували в системі МВС підготовку психологів для органів виконання покарань і міліції. Історія життя психологічного факультету КІВС дає нам підстави визначити певні тенденції розвитку підготовки психологічних кадрів:

- орієнтація на створення науково-педагогічного комплексу: вищий навчальний заклад – наукові інститути НАПН України (психології, педагогіки, спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка, педагогіки та психології професійної освіти

дорослих ін.) – установа виконання покарань, підрозділ ОВС;

- впровадження елементів системи навчання курсантів і слухачів за індивідуальними планами з розвитком їхньої науково-дослідної роботи та проблемних групах;

- гуманізація та демократизація навчання як стиль взаємовідносин викладачів і курсантів, що є умовою посилення індивідуального виховного впливу на вихованців;

- впровадження курсантсько-викладацького самоврядування, формування через роботу курсантської ради факультету навичок організаторської діяльності;

- розвиток професійно-пізнавальної активності курсантів на основі впровадження нових методів викладання, найновіших технічних засобів навчання;

- розширення міжвузівських та міжнародних контактів спеціалістів.

Розпочата В. М. Синьовим, О. П. Северовим та іншими вченими принципово нова справа зі створення психологічної служби в пенітенціарній системі та в ОВС буде, на їх думку, лише тоді успішною, коли вона базуватиметься на принципах першонеобхідності, а не кон'юнктури. Напевно, що далеко не випадково, професор Київського університету ім. Св. Володимира Д. І. Тальберг ще аж у 1876 році стверджував: «Тюрма має справи з внутрішнім світом людини, з моральними хворобами та аномаліями, саме тому знання психологічні, безумовно, необхідні для успіху. Не буде сказано занадто, коли зазначимо, що сума і якість людських знань у сфері психології складають першооснову, на якій базується майбутнє тюремного питання».

Демократичні перетворення, що визначають облік сьогодення, зокрема й психолого-педагогічної науки, насамперед сприяють зростанню соціальної ролі особистості на основі розробки життєздатної системи забезпечення духовного самовдосконалення людини, формування інтелектуального та культурного потенціалу

суспільства. Саме тому ці процеси, на думку академіка Віктора Миколайовича Синьова, зобов'язують нас принципово по-іншому переосмислити минуле, що якраз і дасть змогу виробити нове бачення майбутнього психолого-педагогічної теорії та практики [1-3].

Список джерел:

1. Каплієнко А. І., Супрун Д. М., Супрун М. О. Духовні детермінанти педагогіки співпраці академіка В. М. Синьова. Духовність особистості: методологія, теорія і практика : збірник наукових праць / гол. редактор Г. П. Шевченко. Вип. 2 (109). Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2024. С. 59-67.
2. Супрун Д., Супрун М., Харченко Т. Академік В. М. Синьов як основоположник сучасної пенітенціарної дефектології / Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі : матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (21 листопада 2024 року, м. Суми). – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2024. С. 36-40.
3. Супрун М. О. Внесок наукової школи академіка В. М. Синьова в розвиток загальної та спеціальної психолого-педагогічної науки. Професор В. М. Синьов : до 70-річчя із дня народження. Бібліографічний покажчик. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – С. 13–23.

Дар'я СУПРУН,
доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації Національного університету біоресурсів і природокористування України

Микола СУПРУН,
доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Віктор Миколайович Синьов народився 14 березня 1940 року у Києві у родині відомих артистів естради Марії Захарівни Леонідової та Миколи Михайловича Синьова.

- 1957 – закінчив київську середню школу № 25
- 1957-1962 – студент педагогічного факультету Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького (відділення спеціальної педагогіки)
- 1962 – диплом з відзнакою зі спеціальності “Дефектологія, педагогіка і методика початкового навчання”
- 1962-1964 – вихователь, вчитель допоміжної школи № 1 м. Києва, старший методист Кабінету спеціальних шкіл Міністерства освіти УРСР
- з 1964 – викладач кафедри дефектології КДПІ імені О. М. Горького
- 1965-1966 – заступник декана дефектологічного факультету КДПІ імені О. М. Горького
- 1966-1968 – аспірант Інституту дефектології АПН СРСР
- 1968 – захист кандидатської дисертації зі спеціальності 13.00.03 – спеціальна педагогіка (олігофренопедагогіка) на тему «Вивчення причинно-наслідкових зв’язків на уроках географії у допоміжній школі» (керівник – Г. М. Дульнев)

- 1968-1975 – старший викладач, доцент кафедри
олігофренопедагогіки КДПІ імені О. М. Горького
- 1975-1980 – старший науковий співробітник
Науково-дослідного інституту педагогіки України
- 1980 – начальник навчально-методичного відділу
Київського філіалу Всесоюзного інституту
підвищення кваліфікації керівних працівників
МВС СРСР
- 1988 – захист докторської дисертації
в Інституті дефектології АПН СРСР на тему
«Корекція інтелектуальних порушень учнів
допоміжної школи»
- 1990 – присвоєно вчене звання професора
- 1991-1993 – заступник голови експертної комісії з
психолого-педагогічних наук ВАК України,
член спеціалізованих вчених рад
- 1992-1998 – перший проректор Київського інституту внутрішніх
справ при Українській академії внутрішніх справ,
полковник внутрішньої служби
- 1993 – обраний членом-кореспондентом АПН України
- 1994 – обраний дійсним членом АПН України
зі спеціальності: психологія, вікова фізіологія та
дефектологія
- 1995 – присвоєно почесне звання
«Заслужений юрист України»
- 1998-2002 – професор, завідувач кафедрою правової та соціальної
педагогіки Київського інституту внутрішніх справ
- 1998-2000 – професор кафедри олігофренопедагогіки
НПУ імені М. П. Драгоманова

2003-2016 – директор Інституту корекційної педагогіки і психології НПУ імені М. П. Драгоманова, професор кафедри корекційної педагогіки та спеціальної психології,

2004-2024 – президент Асоціації корекційних педагогів України

2016-2018 – декан факультету спеціальної та інклюзивної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова

з 2018 – професор кафедри психокорекційної педагогіки та реабілітології

2018 – почесний декан факультету спеціальної та інклюзивної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова

з 2024 – почесний президент Асоціації корекційних педагогів України

НАГОРОДИ

- 1970 – Подяка ректора КДПІ імені О. М. Горького за добросовісну роботу (Наказ № 1441 від 02.12.1970)
- 1995 – Нагрудний знак «Заслужений юрист України» (Указ Президента № 489 від 18.12.1995)
- 2000 – Нагрудний знак «МУЖНІСТЬ, ЧЕСТЬ, ЗАКОН» (Наказ КВВ МВС України № 139 від 14.03.2000)
- 2000 – Нагрудний знак «Хрест Слави» МВС України»
- 2002 – Нагрудний знак – пам'ятна медаль «10 років МВС України» (Наказ ректора Київського інституту внутрішніх справ № 451 від 17.07.2002)
- 2005 – Подяка ректора за особистий внесок у розбудову Інститут корекційної педагогіки та психології (Наказ № 112 від 10.03.2005)
- 2005 – Орден «За заслуги» III ступеня за вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих фахівців для національної освіти, багаторічну плідну наукову і педагогічну діяльність та з нагоди 170-річчя навчального закладу (Указ Президента № 673/2005)
- 2009 – Відзнака «За професійні здобутки» за багаторічну плідну науково-педагогічну діяльність, вагомі заслуги у підготовці висококваліфікованих спеціалістів (Постанова НАН України № 341 від 28.12.2009)
- 2009 – Нагрудний знак «За безпеку народу» МВС України
- 2010 – Ювілейна медаль «175-річчя НПУ імені М. П. Драгоманова» (Наказ № 11 від 15.01.2010)

-
-
- 2010 – Орден «За заслуги» II ступеня за значний особистий внесок у розвиток вищої освіти в Україні, підготовку висококваліфікованих фахівців, багаторічну плідну наукову і педагогічну діяльність та з нагоди 175-річчя НПУ імені М. П. Драгоманова (Указ Президента №10/2010)
- 2010 – Медаль «За наукові досягнення імені Г. С. Костюка» (Наказ № 116 від 16.03.2010)
- 2010 – Орден «Святого рівноапостольного князя Володимира Великого»
- 2010 – Почесний знак Європейської академії природничих наук – Лицарський хрест «За заслуги»
- 2010 – Нагрудний знак «К. Д. Ушинський» Національної академії педагогічних наук України
- 2010 – Медаль «За заслуги» Ради Асоціації ветеранів МВС України (04.11.2010)
- 2015 – Ювілейна медаль до «180-річчя НПУ імені М. П. Драгоманова» (Наказ № 173 від 22.04.2015)
- 2015 – Орден «За заслуги» I ступеня за вагомий особистий внесок у розвиток національної освіти, підготовку висококваліфікованих спеціалістів, багаторічну плідну науково-педагогічну діяльність та з нагоди 180-річчя заснування Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (Указ Президента № 231/2015)
- 2015 – Медаль «Григорій Сковорода» НАПН України (Наказ № 3к від 12.03.2015)
- 2017 – Золота медаль «М. П. Драгоманова 1841-1895 рр.» з нагоди Дня науки (Наказ № 301-П від 23.05.2017)
- 2018 – Медаль «Академік М. Д. Ярмаченко» (Наказ НАПН України № 100 від 04.09.2018)
- 2018 – Подяка ректора за багаторічну сумлінну працю, досягнення високих показників у професійній діяльності (Наказ 170-П від 15.03.2018)

- 2019 – Подяка ректора за багаторічну діяльність та з нагоди 100-річчя факультету спеціальної та інклюзивної освіти (Наказ 636-П від 15.10.2019)
- 2021 – Медаль «185 – НПУ імені М. П. Драгоманова» за багаторічну сумлінну працю (Наказ № 773-П від 02.09.2021)

ДРУКОВАНІ ПРАЦІ

Монографії, підручники, навчальні посібники

Психолого-педагогічні проблеми дефектології та пенітенціарії: вибрані наукові праці [Кремень В. Г., Андрущенко В. П. Видатний вчений та організатор освіти (до 70-річчя академіка В. М. Синьова), С. 3-5]. – Київ : МП “Леся”, 2010. – 779 с.

Актуальні проблеми розвитку освіти дітей з обмеженнями життєдіяльності: шлях від інституалізації до інтеграції. – Київ, 2009. – 112 с.

Військова педагогіка, виховна та соціальна робота в підрозділах ВВ МВС / за заг. ред. акад. АПН України, засл. юриста України В. М. Синьова. – Київ : МП “Леся”, 2009. – 384 с.

Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка : підручник / НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2009. – Ч. 2 : Навчання і виховання дітей. – 224 с. – Бібліогр. : С. 219-220.

Психологія розумово відсталої дитини : підручник / В. М. Синьов, М. П. Матвєєва, О. П. Рохліна; МОН України. – Київ : Знання, 2008. – 359 с. – Бібліогр. : С. 358-359.

Соціально-педагогічна діяльність в ОВС: кадрова та виховна робота : навч.-метод. підручник / В. М. Синьов, В. І. Кривуша. – Київ : МП Леся, 2008. – 144с.

Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка : підручник для вищих закладів освіти / Мін-во освіти і науки України, НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ, 2007. – Ч. 1. – 238 с. – Бібліогр. : С. 235-238.

Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка : підручник для вищих закладів освіти / Мін-во освіти і науки України, НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ, 2007. – Ч. 2. – 160 с.

Розумова відсталість як педагогічна проблема : навчальний посібник / Мін-во освіти і науки України, НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ, 2007. – 118 с.

Соціально-правовий захист дітей з вадами розумового розвитку : навчальний посібник / Б. І. Андрусишин, В. М. Синьов ; Мін-во освіти і науки України, НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ : НПУ, 2007. – 176 с.

Кадрова та виховна робота в ОВС : навчально-методичний посібник / В. І. Кривуша, В. М. Синьов. – Київ : КЮІ КНУВС, 2006. – 131 с.

Основи корекційної педагогіки для педагогічних спеціальностей вищих закладів освіти: напрям підготовки 0101 Педагогічна освіта: навчальна програма для вищих закладів освіти / МОН України. Ін-т інноваційних технологій змісту освіти, НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ : НПУ, 2006. – 16 с.

Соціальні послуги на рівні громади для осіб з інтелектуальною недостатністю / відп. ред. В. М. Синьов. – Київ, 2004. – 312 с.

Основи пенітенціарної педагогіки та психології : посібник / за заг. ред. В. М. Синьова. – Біла Церква, 2003. – 101 с.

Професійне спілкування пенітенціарного персоналу / В. С. Медведєв, В. М. Синьов, С. І. Скоков. – Київ, 2003. – 51 с.

Соціальна робота з неповнолітніми, які перебувають у місцях позбавлення волі : методичні матеріали / авт. : О. В. Беца, О. В. Вакуленко, ...В. М. Синьов, С. В. Толстоухова [та ін.] ; за ред. В. М. Синьова ; ДУССМ, ДДУ з питань викон. покарань. – Київ, 2003. – 222 с.

Спеціальна педагогіка : понятійно-термінологічний словник / укл. : Андрієнко В. І., Бондар В. І., ... Гроза Е. П., ...Синьов В. М. [та ін.] ; за ред. В. І. Бондаря. – Луганськ : Альма матер, 2003. – 436 с.

Кадрова, виховна, соціальна психопрофілактична робота в ОВС / В. І. Кривуша, Т. В. Кушнірова, В. М. Синьов. – Київ : КІВС, 2002. – 120 с.

Основи теорії виховання. – 2-е вид., перероб. і допов. / В. І. Кривуша, О. І. Пометун, В. М. Синьов, М. О. Супрун ; Київський інститут внутрішніх справ. – Київ : МП “Леся”, 2002. – 151 с.

Основи теорії виховання / В. І. Кривуша, О. І. Пометун, В. М. Синьов, М. О. Супрун ; Київський інститут внутрішніх справ. – Київ : МП “Леся”, 2000. – 140 с.

Робоча книга пенітенціарного психолога / за ред. А. М. Синьова та В. С. Медведєва. – Київ, 2000. – 210 с.

Педагогічні основи ресоціалізації злочинців / В. М. Синьов, Г. М. Радов, В. І. Кривуша, О. Б. Беца. – Київ : МП “Леся”, 1997. – 272 с.

Пенітенціарна педагогіка : навчальний посібник / О. В. Беца, В. І. Кривуша, В. М. Синьов ; РВВ КІВС при УАВС. – Київ, 1996. – 240 с.

Російсько-український словник психолого-педагогічних та юридичних термінів, фразеології професійної лексики, жаргонних слів і виразів засуджених, а також зразків

процесуальних документів / В. І. Кривуша, В. М. Синьов, Л. Д. Удалова. – Київ : МП “Леся”, 1996. – 80 с.

Основи дефектології : навчальний посібник для студентів педагогічних інститутів / В. М. Синьов, Г. М. Коберник. – Київ : Вища школа, 1994. – 143 с.

Педагогическая система А. С. Макаренко и пути ее использования в практике органов, исполняющих наказание / В. И. Кривуша, В. М. Синев ; РИО ИПК ОИН. – Київ, 1992. – 30 с.

Организация воспитательной работы с умственно отсталыми осужденными в ВТК / Л. С. Саблина, В. М. Синев ; ВНИИ МВД СССР. – М., 1989. – 51 с.

Особенности перевоспитания в ВТК осужденных с аномалиями психики : методичні рекомендації / КФ ВИПК МВД СССР. – Київ, 1989. – 25 с.

Коррекция интеллектуальных нарушений у учащихся вспомогательной школы. – М., 1988. – 350 с.

Основи спеціальної дидактики : посібник / І. Г. Єременко, Н. М. Стадненко, І. С. Моргуліс, В. М. Синьов [та ін.] ; за ред. І. Г. Єременка. – 2-ге вид., перероб. – Київ : Рад. школа, 1986. – 201 с.

Введение в специальность “Дефектология” : учебное пособие для студентов педагогических ин-тов по спец. № 2111 “Дефектология” / Г. Н. Коберник, В. Н. Синев. – Київ : Вища школа, Голов. изд-во, 1984. – 144 с.

Коррекционная работа на уроках географии и естествознания во вспомогательной школе / В. Н. Синев, Л. С. Стожок ; Мин-во просвещения УССР. – Київ : Рад. школа, 1977. – 86 с. – Лит. : С 85.

Застосування методів навчання та корекції у допоміжній школі / Мін-во освіти УРСР, Респ. навч.-метод. кабінет спецшкіл. – Київ, 1976. – 66 с.

Методичні рекомендації до застосування методів навчання і корекції в допоміжній школі / М-во освіти УРСР, Респ.-навч.-метод. кабінет спецшкіл. – Київ, 1976. – 66 с.

Методические рекомендации к исследованию проблем коррекционной работы в специальных школах / ред. кол.: И. И. Демина, ...В. Н. Синев (отв. ред.) [и др.]; Педагогическое общество УССР, Респ. секция дефектологии. – Київ, 1975. – 119 с.

Основи спеціальної дидактики : посібник / І. Г. Єременко, В. І. Бондар, Н. М. Стадненко, В. М. Синьов [та ін.] ; відп. ред. І. Г. Єременко. – Київ : Рад. школа, 1975. – 212 с. – Літ.: С. 210-211.

Формування історичних уявлень учнів 6-8 класів допоміжної школи / В. І. Бондар, В. М. Синьов ; Мін-во освіти УРСР. Респ. навч.-метод. кабінет спецшкіл. – Київ, 1973. – 52 с.

Розвиток розумової діяльності учнів допоміжної школи в процесі навчання : методичний посібник / Мін-во освіти УРСР, Респ. наук.-метод. каб. спецшкіл. – Київ, 1971. – 52 с.

Формування географічних знань учнів допоміжної школи / Мін-во освіти УРСР, Респ. навч.-метод. каб. спецшкіл. – Київ, 1970. – 56 с.

Вивчення природних зон СРСР у допоміжній школі: методичний лист / Міністерство освіти УРСР, Респ. учб.-метод. кабінет спец. шкіл. – Київ : Рад. школа, 1968. – 49 с.

Використання дитячої гри у навчально-виховній роботі з учнями допоміжної школи / В. М. Синьов, С. Ф. Ніколаєв ; Мін-

во освіти УРСР, Респ. навч.-метод. каб. спецшкіл. – Київ, 1968. – 57 с.

Активізація розумової діяльності учнів допоміжної школи на уроках географії : методичний лист / Мін-во освіти УРСР, Респ. навч.-метод. кабінет спецшкіл. – Київ : Рад. школа, 1967. – 40 с. – Бібліогр. : С. 39-40.

Робота вихователя допоміжної школи-інтернату по забезпеченню успішності учнів / С. А. Гончаренко, В. М. Синьов ; Мін-во освіти УРСР. – Київ, 1964. – 50 с.

Українська спеціальна педагогіка в персоналіях : навч. посіб. / за загальною редакцією В. І. Бондаря, В. М. Синьова. – Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2021. 428 с.

Хронологічний показчик друкованих праць

1964

1. Робота вихователя допоміжної школи-інтернату по забезпеченню успішності учнів / С. А. Гончаренко, В. М. Синьов ; Мін-во освіти УРСР. – Київ, 1964. – 50 с.

1967

2. Активізація розумової діяльності учнів допоміжної школи на уроках географії: методичний лист / Мін-во освіти УРСР, Респ. навч.-метод. кабінет спецшкіл. – Київ : Рад. школа, 1967. – 40 с. – Бібліогр. : С. 39-40.

3. К вопросу об изучении причинно-следственных связей на уроках географии в вспомогательной школе // Специальная школа. – М. : Просвещение, 1967. – Вип. 4 (124). – С. 88-93.

1968

4. Вивчення природних зон СРСР у допоміжній школі: методичний лист Міністерство освіти УРСР. Респ. учб.-метод. кабінет спец. шкіл. – Київ : Рад. школа, 1968. – 49 с.

5. Використання дитячої гри у навчально-виховній роботі з учнями допоміжної школи / В. М. Синьов, С. Ф. Ніколаєв ; Мін-во освіти УРСР, Респ. навч.-метод. каб. спецшкіл. – Київ, 1968. – 57 с.

6. Влияние установления двусторонних связей на усвоение учащимися вспомогательной школы причинно-следственных зависимостей между географическими названиями / Тезисы докладов на III Всесоюзном съезде психологов, (июль 1968 г.). – М., 1968. – С. 154-156.

7. Изучение причинно-следственных связей на уроках географии во вспомогательной школе : автореф. дис. ... канд. пед. наук / АПН СССР, НИИ дефектологии. – М., 1968. – 16 с.

8. Изучение причинно-следственных зависимостей на уроках географии во вспомогательной школе // Специальная школа. – М. : Просвещение, 1968. – Вип. 5(131). – С. 103-111.

9. О некоторых приемах проведения географической беседы во вспомогательной школе // Специальная школа. – М. : Просвещение, 1968. – Вип. 2 (128). – С. 55-60.

10. Усвоение умственно отсталыми школьниками причинно-следственных зависимостей географического характера // Специальная школа. – М. : Просвещение, 1968. – Вип. 4 (130). – С. 114-118.

1970

11. Wie sich schwachsinnige Schuler Ursache-Wirkung-Beriehungen geographischer Art eneignen // Die Somderschule. – Berlin, 1970. – № 3. – S. 150-153.

12. Методы исследования причинного мышления учащихся вспомогательной школы // Конференция по совершенствованию методов исследования в специальной педагогике и психологии / НИИ дефектологии АПН СССР. – М., 1970. – С. 52-54.

13. Формування географічних знань учнів допоміжної школи / Мін-во освіти УРСР, Респ. навч.-метод. каб. спецшкіл. – Київ, 1970. – 56 с.

1971

14. Влияние работы с географическими картами на понимание и усвоение умственно отсталыми детьми причинно-следственных связей между географическими явлениями // VI научная сессия по дефектологии: тез. докл. – М.: АПН СССР, 1971. – С. 450-451.

15. Коррекция развития познавательных процессов у учащихся на уроках географии // Коррекционная роль обучения во вспомогательной школе / АПН СССР, НИИ дефектологи; под ред. Г. М. Дульнева. – М.: Педагогика, 1971. – С. 11-38.

16. Особенности запоминания географических названий учащимися старших классов вспомогательной школы // Дефектология. – 1971. – № 6. – С. 50-54.

17. Розвиток розумової діяльності учнів допоміжної школи в процесі навчання: методичний посібник / Мін-во освіти УРСР, Респ. наук.-метод. каб. спецшкіл. – Київ, 1971. – 52 с.

18. Стан і особливості знань учнів старших класів допоміжної школи про причинно-наслідкові зв'язки географічного характеру // Питання дефектології: респ. наук.-метод. зб. – Київ: Рад. школа, 1971. – Вип. 6. – С. 23-29.

19. Экспериментальное исследование высших психических процессов у учащихся вспомогательной школы / Е. Й. Теплицкая, В. М. Синев // VI научная сессия по дефектологии: тез. докл. – М.: АПН СССР, 1971. – С. 475-476.

1972

20. Дослідження узагальнено-логічного причинного мислення учнів допоміжної школи // Методичні розробки питань навчання, виховання і корекційної роботи у допоміжній школі / Мін-во освіти УРСР. – Київ, 1972. – Ч. 1. – С. 74-76.

21. Особливості узагальнень причинних зв'язків учнями допоміжної школи // Питання дефектології : респ. наук.-метод. зб. – Київ : Рад. школа, 1972. – Вип. 7. – С. 39-44.

1973

22. Индуктивные и дедуктивные умозаключения учащихся вспомогательной школы / Дефектология. – 1973. – № 3. – С. 32-37.

23. Особливості конкретизації узагальнених закономірностей учнями допоміжної школи // Питання дефектології : респ. наук.-метод. зб. – Київ : Рад. школа, 1973. – Вип. 8. – С. 28-33.

24. Формування історичних уявлень учнів 6-8 класів допоміжної школи / В. І. Бондар, В. М. Синьов ; Мін-во освіти УРСР, Респ. навч.-метод. кабінет спецшкіл. – Київ, 1973. – 52 с.

1974

25. Вплив системи самостійних робіт на засвоєння учнями допоміжної школи навчального матеріалу з географії / В. М. Синьов, В. С. Лікій // Питання дефектології : респ. наук.-метод. зб. – Київ : Рад. школа, 1974. – Вип. 9. – С. 10-16.

26. Использование учащимися вспомогательной школы логических методов установления причин явлений // Дефектология. – 1974. – № 6. – С. 21-27.

27. Педагогические условия развития мышления учащихся вспомогательной школы // Формирование умений и навыков в области познавательной деятельности в процессе изучения основ наук : тезисы материалов всесоюз. науч. конф. – Славянск : Изд-во Славянского гос. пед. ин-та, 1974. – С. 66-67.

1975

28. Актуальные аспекты проблемы умственного воспитания учащихся вспомогательной школы // Методические рекомендации к исследованию проблем коррекционной работы в специальных школах / ред. кол. : И. И. Демина, ...В. Н. Синев (отв. ред.) [и др.] ; Педагогическое общество УССР, Респ. секция дефектологии. – Київ, 1975. – С. 6-8.

29. Географія // Основи спеціальної дидактики : посібник / І. Г. Єременко, В. І. Бондар, Н. М. Стадненко, ... В. М. Синьов [та ін.]. – Київ : Рад. школа, 1975. – С. 128-137.

30. Исследование особенностей и возможностей развития причинного мышления учащихся вспомогательной школы // VII научная сессия по дефектологии / АПН СССР, НИИ дефектологии. – М., 1975. – С. 347.

31. Методи навчання // Основи спеціальної дидактики : посібник / І. Г. Єременко, В. І. Бондар, Н. М. Стадненко, В. М. Синьов [та ін.] ; відп. ред. І. Г. Єременко. – Київ : Рад. школа, 1975. – С. 44-67.

32. Методические рекомендации к исследованию проблем коррекционной работы в специальных школах / ред. кол. : И. И. Демина, В. Н. Синев (отв. ред.) [и др.] ; Педагогическое общество УССР, Респ. секция дефектологии. – Київ, 1975. – 119 с.

33. Основи спеціальної дидактики : посібник / І. Г. Єременко, В. І. Бондар, Н. М. Стадненко, В. М. Синьов [та ін.] ; відп. ред. І. Г. Єременко. – Київ : Рад. школа, 1975. – 212 с. – Літ. : С. 210-211.

34. Особливості встановлення причинно-наслідкових зв'язків учнів молодших класів допоміжної школи в процесі виконання завдань з ручної праці / В. М. Синьов, Є. А. Білевич // Питання дефектології. – Київ : Рад. школа, 1975. – Вип. 10. – С. 9-14.

35. Развитие доказывающего мышления у учащихся вспомогательной школы // Пути повышения сознательности учения во вспомогательной школе: сб. науч. тр. кафедры дефектологии /Ташкентский гос. пед. ин-т имени Низами. – Ташкент: Изд-во ТПИ, 1975. – Т. 155. – С. 24-30.

36. Розвиток мислення учнів на уроках трудового навчання / В. М. Синьов, Є. А. Білевич, А. Д. Корнійчук // Початкова школа. – 1975. – № 6. – С. 84-88.

1976

37. Застосування методів навчання та корекції у допоміжній школі / Мін-во освіти УРСР, Респ. навч.-метод. кабінет спецшкіл. – Київ, 1976. – 66 с.

38. Изучение причинно-следственных связей между историческими событиями в старших классах вспомогательной школы / А. И. Капустин, В. М. Синев // Дефектология. – 1976. – № 1. – С. 52-57.

39. Методичні рекомендації до застосування методів навчання і корекції в допоміжній школі / М-во освіти УРСР, Респ.-навч.-метод. кабінет спецшкіл. – Київ, 1976. – 66 с.

40. О повышении коррекционной роли оценки знаний учащихся во вспомогательной школе / В. М. Синев, М. А. Арнольдов // Тезиси докладов IV Всесоюзных педагогических чтений АПН СССР, НИИ дефектологии. – М., 1976. – С. 111.

41. О развитии мышления учащихся вспомогательной школы на уроках ручного труда / Е. В. Билевич, В. М. Синев // Клиническое и психолого-педагогическое изучение детей с интеллектуальной недостаточностью / под ред. К. С. Лебединской [и др.] ; НИИ дефектологии АПН СССР. – М., 1976. – С. 122-130.

42. Формування оціночних дій і суджень в учнів допоміжної школи на уроках ручної праці / Є. О. Білевич, В. М. Синьов // Питання дефектології : респ. наук.-метод. зб. – Київ : Рад. школа, 1976. – Вип. 11. – С. 28-33.

1977

43. Geographieunterricht und Entwicklung von Erkenntnisprozessen / Die Somderschule. – Berlin, 1977. – № 1. – S. 8-22.

44. Дидактический эксперимент в олигофренопедагогике / В. М. Синев, Р. В. Каффеманас // Проблемы методологии психологических исследований : тез. респ. науч. конф. – Вильнюс : Изд-во Вильнюсского гос. ун-та, 1977. – С. 121-124.

45. Исследование особенностей понимания учебной информации учащимися вспомогательной школы // Проблемы дальнейшего развития педагогических и психологических наук в свете решений XXV съезда КПСС : тез. респ. науч. конф. / Мин-во просвещения УССР. – Київ : МП УССР, 1977. – Ч. 1. – С. 174-175.

46. Коррекционная работа на уроках географии и естествознания во вспомогательной школе / В. Н. Синев, Л. С. Стожок ; Мин-во просвещения УССР. – Київ : Рад. школа, 1977. – 86 с. – Лит. : С. 85.

47. Особенности нравственных представлений и социальное поведение умственно отсталых подростков / А. П. Северов, В. М. Синев // Проблемы изменения и восстановления психической деятельности : материалы V Всесоюзного съезда психологов СССР / АПН СССР. – М., 1977. – С. 148-149.

48. Проблема понимания и личностного развитие учащихся вспомогательной школы // Изучение личности аномального ребенка : тез. докл. конф. (12-13 апреля 1977 г.). – М. : НИИ дефектологии АПН СССР, 1977. – С. 105-106.

1978

49. Дослідження особливостей аргументації власних суджень учнями допоміжної школи // Питання дефектології : респ. наук.-метод. зб. – Київ : Рад. школа, 1978. – Вип. 12. – С. 16-20.

50. К проблеме умственного воспитания учащихся вспомогательной школы // Опыт изучения аномальных школьников : XXI Герценовские чтения / ЛГПИ им. А. Герцена. – Л. : Изд-во ЛГПИ им. А. Герцена, 1978. – С. 33-34.

51. О коррекционной роли использования образной наглядности в старших классах вспомогательной школы / А. И. Капустин, В. М. Синев // Дефектология. – 1978. – № 2. – С. 42-48.

52. Понимание учащимися причинно-следственных зависимостей между историческими фактами / В. М. Синев, А. И. Капустин // Вопросы олигофренопедагогики. Ученые записки Тартусского гос. ун-та. – Тарту, 1978. – Вып. 450. – С. 78-83.

53. Стимулирование учащихся вспомогательной школы к познавательным вопросам // Методические рекомендации учителю и воспитателю об особенностях воспитания в процессе изучения основ наук в специальных школах / Мин-во просвещения УССР. – Львов : МП УССР, 1978. – С. 8-9.

54. Формирование причинного мышления у учащихся старших классов на уроке истории / В. М. Синев, А. И. Капустин // Вопросы олигофренопедагогики / ученые записки Тартусского гос. ун-та. – Тарту, 1978. – Вып. 450. – С. 103-107.

1979

55. Об условиях повышения эффективности умственного воспитания учащихся вспомогательной школы // VIII научная

сессия по дефектологии и V Всесоюзные педагогические чтения : тезисы докл. – М. : НИИ дефектологии АПН СССР, 1979. – С. 312-313.

56. Развитие Г. М. Дульневой теории коррекционной работы во вспомогательной школе // Дефектология. – 1979. – № 1. – С. 25-33.

57. Условия систематизации знаний учащихся вспомогательной школы // Методические рекомендации учителю и воспитателю специальных школ о путях дальнейшего улучшения качества обучения и воспитания аномальных детей / Мин-во просвещения УССР. – Київ : МП УССР, 1979. – С. 5-7.

1980

58. Коорекционная направленность учебно-воспитательного процесса во вспомогательной школе // Методические рекомендации по оптимизации процесса обучения во вспомогательной школе / под ред. А. И. Капустина, В. А. Липы. – Славянск, 1980. – С. 12-29. – (Педагогическое общество УССР).

59. Особенности воспитания учащихся вспомогательной школы // Воспитательная работа во вспомогательной школе / под ред. В. Ф. Мачихиной. – М. : Просвещение, 1980. – С. 16-23.

60. Психологические вопросы коррекционной работы на уроках географии // Психологические проблемы коррекционной работы во вспомогательной школе / под ред. Ж. И. Шиф, В. Г. Петровой, Т. Н. Головиной. – М. : Педагогика, 1980. – С. 24-30, 123-154.

1982

61. Пути педагогической профилактики асоциального поведения умственно отсталых школьников / В. М. Синев,

А. П. Северов, Н. В. Чехлай // VI Всесоюзные педагогические чтения : тезисы докл. / НИИ дефектологии АПН СССР. – М. : НИИ дефектологии АПН СССР, 1982. – С. 114.

1984

62. Введение в специальность “Дефектология” : учебное пособие для студентов педагогических ин-тов по спец. № 2111 “Дефектология” / Г. Н. Коберник, В. Н. Синев. – Київ : Вища школа, Головное изд-во, 1984. – 144 с.

1986

63. География // Основы спеціальної дидактики : посібник / І. Г. Єременко, Н. М. Стадненко, І. С. Моргуліс, В. М. Синьов [та ін.] ; за ред. І. Г. Єременка. – 2-ге вид., перероб. – Київ : Рад. школа, 1986. – С. 122-131.

64. Das Veretehen von Ursache-Folge-Beriehungen zwischen histrichen fakten / V. Cinev, A. Kapustin // Herausbildung von Begriffen in der Hilfsule. Die Sonderschule. – Berlin, 1986. – S. 14-17. 65.

65. Entwicklung des kausalen Denkens der Suler oberer Klassen / V. Cinev, A. Kapustin // Herausbildung von Begriffen in der Hilfsule. Die Sonderschule. – Berlin, 1986. – S. 29-31.

66. Основы спеціальної дидактики : посібник / І. Г. Єременко, Н. М. Стадненко, І. С. Моргуліс, В. М. Синьов [та ін.] ; за ред. І. Г. Єременка. – 2-ге вид., перероб. – Київ : Рад. школа, 1986. – 201 с.

67. Содержание и функции наглядности в процессе поэтапного формирования понятий и умственных действий у учащихся вспомогательной школы / А. И. Капустин, В. М. Синев // Психология аномальных различий : тез. докл. 1-й республиканской конференции “Психологические особенности людей с

аномалиями развития и социального поведения и пути их трудовой и социальной реабилитации” (16-17 окт. 1986 г., г. Вильнюс) / МВ ССО Лит. ССР. Вильнюсский гос. пед. ун-т им. В. Капсукаса. – Вильнюс : МВССО Лит. ССР, 1986. – Т. 1. – С. 108-109.

1987

68. Особенности жизненных планов несовершеннолетних осужденных / А. П. Северов, В. М. Синев // Совершенствование процесса перевоспитания несовершеннолетних осужденных в ВТК / РИО МВД СССР. – Київ, 1987. – С. 34-35.

69. Формирование правового сознания учащихся вспомогательной школы как условие их социализации / В. М. Синев, А. П. Северов // Тезисы докладов VIII педагогических чтений по вопросам дефектологии / Мин-во просвещения СССР. – Луцк : МП СССР, 1987. – С. 54-55.

1988

70. Korrektiv-erzieherische Funktion des Einsatzes bildhafter Anschauung in oberen Klassen der Hilfsschule / V. Cinev, A. Kapustin // Pädagogisch-psychologische Erkenntnisse aus dem Hilfsschulunterricht in der UdSSR. – Die Sonderschule. – Berlin, 1988. – S. 31-36.

71. Korrektiv-erzieherische Ausrichtung des Bildungs- und Erziehungsprozesses in der Hilfsschule // Pädagogisch-psychologische Erkenntnisse aus dem Hilfsschulunterricht in der UdSSR. – Die Sonderschule. – Berlin, 1988. – S. 14-20.

72. Коррекция интеллектуальных нарушений у учащихся вспомогательной школы : автореф. дис. ... докт. пед. наук / НИИ дефектологии АПН СССР – М. : НИИ дефектологии АПН СССР, 1988. – 45 с.

73. Коррекция интеллектуальных нарушений у учащихся вспомогательной школы : дис. ... докт. пед. наук / НИИ дефектологии АПН СССР. – М. : НИИ дефектологии АПН СССР, 1988. – 359 с.

74. Коррекция интеллектуальных нарушений у учащихся вспомогательной школы : монография. – М., 1988. – 350 с.

1989

75. Организация воспитательной работы с умственно отсталыми осужденными в ВТК / Л. С. Саблина, В. М. Синев ; ВНИИ МВД СССР. – М., 1989. – 51 с.

76. Особенности перевоспитания в ВТК осужденных с аномалиями психики : методические рекомендации / КФ ВИПК МВД СССР. – Київ, 1989. – 25 с.

1991

77. Особенности личности несовершеннолетних осужденных // Психологические изучения осужденных несовершеннолетних / ВИПК МВД СССР. – Домодедово, 1991. – С. 4-5.

78. Реализация системы воспитательных функций сотрудников ИТК в условиях гуманизации исполнения наказаний / В. С. Медведєв, В. М. Синев, А. П. Северов // Гуманизация советской уголовно-исполнительной политики и совершенствование правоприменительной деятельности исправительно-трудовых учреждений / РИО ВИПК МВД СССР. – Київ, 1991. – С. 10-22.

1992

79. Макаренко А. С. и современная пенитенциарная педагогика / В. М. Синев, В. И. Кривуша // А. С. Макаренко: наследие и современные преобразования педагогической теории и практики. – Нижний Новгород, 1992. – С. 29-37.

80. Педагогика сотрудничества в индивидуальной воспитательной работе в ИТУ // Совершенствование воспитательной деятельности органов, исполняющих наказание : сб. науч. тр. – Рязань : РВГИ МВД РФ, 1992. – С. 7-19.

81. Педагогическая система А. С. Макаренко и пути ее использования в практике органов, исполняющих наказание / В. И. Кривуша, В. М. Синев ; РИО ИПК ОИН. – Київ, 1992. – 30 с.

1993

82. Проблеми підготовки кадрів для органів виконання покарань у спеціалізованому вищому навчальному закладі / М. В. Климов, В. М. Синьов // Проблеми підвищення рівня підготовки кадрів для органів внутрішніх справ : матеріали науч.-практ. конф. (1011 груд. 1992 р.) / Укр. академія внутрішніх справ України. – Київ, 1993. – С. 114-121.

1994

83. Основи дефектології : навчальний посібник для студентів педагогічних інститутів / В. М. Синьов, Г. М. Коберник. – Київ : Вища школа, 1994. – 143 с.

84. Особенности воспитания социально-нормативного поведения учащихся вспомогательной школы // Обучение и воспитание детей во вспомогательной школе : пособие для учителей и студентов дефектологических факультетов

педагогических институтов / под ред. В. В. Воронковой ; ред. А. И. Чайкина, У. Г. Макухина. – М. : Школа-Пресс, 1994. – С. 278-297.

85. Особливості виховання соціальної поведінки учнів допоміжної школи // Інтеграція аномальної дитини в сучасній системі соціальних відносин : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (23 листоп. 1994 р.). – Київ : ІСДО, 1994. – С. 23-25.

86. Підготовка неповнолітніх засуджених до самостійного життя на волі / Синьов В. М., Кривуша В. І. // Педагогіка і психологія. – 1994. – № 2. – С. 120-123.

1995

87. Актуальні проблеми психологічного забезпечення державної програми боротьби зі злочинністю // Практична психологія в органах внутрішніх справ / за заг. ред. акад. В. М. Синьова ; РВВ КІВС при УАВС. – Київ, 1995. – С. 3-10.

88. Організація роботи з ресоціалізації засуджених в умовах виховно-трудових колоній / Кривуша В. І., Синьов В. М. // Соціальна реабілітація неповнолітніх, які повернулися з місць позбавлення волі, у соціальних службах для молоді. – Київ : АЛД, 1995. – С. 10-24.

1996

89. Коррекционно-воспитательная направленность учебно-воспитательного процесса вспомогательной школы // Введение в историю олигофренопедагогики / под ред. А. И. Капустина. – Донецк : Тов. “Лебедь”, 1996. – С. 10-20.

90. Пенітенціарна педагогіка : навчальний посібник / О. В. Беца, В. І. Кривуша, В. М. Синьов ; РВВ КІВС при УАВС. – Київ, 1996. – 240 с.

91. Пенітенціарна політика України та нова концепція педагогічної діяльності установ виконання покарань // Актуальні проблеми сучасної пенітенціарної політики України / РВВ КІВС при УАВС. – Київ, 1996. – С. 7-15.

92. Проблеми підготовки студентів до виховання дітей з вадами психофізичного розвитку // Всеукраїнська наукова конференція викладачів-дефектологів “Удосконалення підготовки дефектологічних кадрів в Україні”: тези доп. – Київ : УДПУ, 1996. – С. 3-4.

93. Російсько-український словник психолого-педагогічних та юридичних термінів, фразеології професійної лексики, жаргонних слів і виразів засуджених, а також зразків процесуальних документів / В. І. Кривуша, В. М. Синьов, Л. Д. Удалова. – Київ : МП “Леся”, 1996. – 80 с.

1997

94. Естетичне виховання у процесі ресоціалізації засуджених // Право та культура: теорія і практика / за ред. Ю. Шемшученка [та ін.]. – Київ : МП “Леся”, 1997. – С. 175-177.

95. Концепція кадрового забезпечення діяльності пенітенціарної системи // Проблеми пенітенціарної теорії і практики. – Київ, 1997. – Вип. 2. – С. 10-21.

96. Педагогічні основи ресоціалізації злочинців / В. М. Синьов, Г. М. Радов, В. І. Кривуша, О. Б. Беца. – Київ : МП “Леся”, 1997. – 272 с.

97. Радов Г. М. Пенітенціарна ідея: думки на тему [вступна стаття “До читача” В. М. Синьова]. – Київ : МП “Леся”, 1997. – 287 с. – Бібліогр. : С. 278-286.

98. Специфічні закономірності розвитку психіки аномальної дитини // Діти з обмеженими фізичними та розумовими можливостями в системі корекційного навчання і

виховання : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. [27-28 трав. 1997 р.]. – Київ : ІЗМО, 1997. – С. 14-15.

1998

99. Вплив творчої спадщини А. Макаренка на розвиток вітчизняної та світової пенітенціарної педагогіки (пенітенціарна педагогіка – педагогіка перевиховання, яка ґрунтується на спонуканні особистості до каяття за скоєні злочини) / В. І. Кривуша, В. М. Синьов // Педагогіка і психологія. – 1998. – № 1. – С. 128-132.

100. Педагогіка співробітництва та особливості її застосування у процесі перевиховання неповнолітніх засуджених / В. Синьов, В. Кривуша : матеріали семінару [26-27 травня 1998 р., м. Кременчук] // WWW. Caritas. Iatp. Org.

101. Пенітенціарна педагогіка в основних запитаннях і відповідях / В. І. Кривуша, В. М. Синьов ; Київський інститут внутрішніх справ. – Київ : КІВС, 1998. – 118 с.

1999

102. Виховний потенціал дозвільних занять засуджених та умови його реалізації / В. І. Кривуша, В. М. Синьов // Гуманізація процесу виховання неповнолітніх засуджених в Україні. – Харків : Фоліо, 1999. – С. 51-59.

103. Кадрове забезпечення діяльності органів внутрішніх справ як педагогічна проблема // Вісник Університету внутрішніх справ / МВС України. Університет внутрішніх справ. – Харків, 1999. – Вип. 8. – С. 18-21.

104. Науково-педагогічні проблеми відомчої освіти / В. М. Синьов, М. В. Клімов // Вісник Університету внутрішніх справ / МВС України, Університет внутрішніх справ. – Харків, 1999. – № 9. – С. 15-26.

105. Особливості сформованості у засуджених психологічної готовності до сприйняття виховного впливу / О. П. Северов, В. М. Синьов // Проблеми пенітенціарної теорії і практики / Київський інститут внутрішніх справ. – 1999. – № 4. – С. 27-35.

106. Педагогіка співробітництва та особливості її застосування у процесі перевиховання неповнолітніх засуджених // Гуманізація процесу виховання неповнолітніх засуджених в Україні. – Харків, Фоліо, 1999. – С. 12-20.

107. Підготовка працівників органів внутрішніх справ до виконання соціально-педагогічних функцій // Соціальна робота: теорія, досвід, перспективи / за ред. І. В. Козубовської, І. І. Миновича. – Ужгород, 1999. – С. 164-168.

2000

108. Основи теорії виховання / В. І. Кривуша, О. І. Пошетун, В. М. Синьов, М. О. Супрун ; Київський інститут внутрішніх справ. – Київ : МП “Леся”, 2000. – 140 с.

109. Робоча книга пенітенціарного психолога / за ред. А. М. Синьова та В. С. Медведєва. – Київ, 2000. – 210 с.

2001

110. Науково-педагогічні проблеми розвитку відомчої педагогічної освіти у сучасних умовах / О. В. Беца, Н. В. Климов, В. М. Синьов // Проблеми пенітенціарної теорії і практики. – Київ : МП “Леся”, 2001. – № 6. – С. 163-180.

2002

111. Загальні та специфічні закономірності психічного розвитку дитини з нормальними та ушкодженим зором: поняття

корекції розвитку особистості при порушенні зору / В. М. Синьов, Є. П. Синьова // Синьова Є. П. Тифлопсихологія. – Київ : ВОУФЦ- БФ “Візаві”, 2002. – С. 48-59.

112. Кадрова, виховна, соціальна психопрофілактична робота в ОВС / В. І. Кривуша, Т. В. Кушнірова, В. М. Синьов. – Київ : КІВС, 2002. – 120 с.

113. Основи теорії виховання. – 2-е вид., перероб. і допов. / В. І. Кривуша, О. І. Пометун, В. М. Синьов, М. О. Супрун ; Київський інститут внутрішніх справ. – Київ : МП “Леся”, 2002. – 151 с.

2003

114. Загальні та специфічні закономірності психічного розвитку дитини при нормальному і ушкоджену зорі / В. М. Синьов, Є. П. Синьова // Соціально-психологічні проблеми тифлопедагогіки : навчальний посібник для спец. ”Тифлопедагогіка” / НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ : НПУ, 2003. – С. 1-7.

115. Закономірності та принципи педагогічного процесу з неповнолітніми в умовах позбавлення волі / В. М. Синьов, В. І. Кривуша // Соціальна робота з неповнолітніми, які перебувають у місцях позбавлення волі : методичні матеріали / авт. : О. В. Беца, О. В. Вакуленко, ... В. М. Синьов, С. В. Толстоухова [та ін.] ; за ред. В. М. Синьова; ДУССМ, ДДУ з питань виконня покарань. – Київ, 2003. – С. 50-65.

116. Індивідуальні та типологічні особливості неповнолітніх засуджених, які перебувають у місцях позбавлення волі // Соціальна робота з неповнолітніми, які перебувають у місцях позбавлення волі : методичні матеріали / авт. : О. В. Беца, О. В. Вакуленко, ...В. М. Синьов, С. В. Толстоухова [та ін.] ; за ред. В. М. Синьова; ДУССМ, ДДУ з питань виконання покарань. – Київ, 2003. – С. 27-32.

117. Методи перевиховання неповнолітніх в умовах позбавлення волі / В. М. Синьов, В. І. Кривуша, О. В. Беца // Соціальна робота з неповнолітніми, які перебувають у місцях позбавлення волі : методичні матеріали / авт. : О. В. Беца, О. В. Вакуленко, ...В. М. Синьов, С. В. Толстоухова [та ін.] ; за ред. В. М. Синьова ; ДУССМ, ДДУ з питань виконання покарань. – Київ, 2003. – С. 66-84.

118. Основи пенітенціарної педагогіки та психології : посібник / за заг. ред. В. М. Синьова. – Біла Церква, 2003. – 101 с.

119. Педагогічні умови вдосконалення дозвілля курсантів / В. І. Кривуша, В. М. Синьов // Проблеми пенітенціарної теорії і практики : бюлетень КІВС / гол. ред. В. М. Синьов. – 2003. – № 8. – С. 351-357.

120. Професійне спілкування пенітенціарного персоналу / В. С. Медведєв, В. М. Синьов, С. І. Скоков. – Київ, 2003. – 51 с.

121. Развитие теории о закономерностях психического развития ребенка при нормальном и нарушенном зрении / Е. П. Синева, В. М. Синев // Специальная педагогика. – Шедат (Литва), 2003. – С. 130-138.

122. Соціальна робота з неповнолітніми, які перебувають у місцях позбавлення волі : методичні матеріали / авт. : О. В. Беца, О. В. Вакуленко, ...В. М. Синьов, С. В. Толстоухова [та ін.] ; за ред. В. М. Синьова ; ДУССМ, ДДУ з питань викон. покарань. – Київ, 2003. – 222 с.

123. Спеціальна педагогіка : понятійно-термінологічний словник / укл. : В. І. Андрієнко, В. І. Бондар, ... Е. П. Гроза, ...В. М. Синьов [та ін.] ; за ред. В. І. Бондаря. – Луганськ : Альма матер, 2003. – 436 с.

2004

124. Нова стратегія розвитку корекційної педагогіки в Україні / Н. М. Синьов, А. Г. Шевцов // Дефектологія. – 2004. – № 2. – С. 6-10.

125. Соціальні послуги на рівні громади для осіб з інтелектуальною недостатністю / відп. ред. В. М. Синьов. – Київ, 2004. – 312 с.

126. Формирование профессиональной культуры студентов-юристов средствами искусства // Збірник наукових праць Східноукраїнського національного університету імені В. Даля. – Луганськ, 2004. – С. 175-176.

2005

127. Взаємозв'язки медицини та педагогіки в системі кадрового забезпечення реабілітаційних закладів для осіб з обмеженими функціями здоров'я / В. М. Синьов, М. К. Шеремет, А. Г. Шевцов, Л. М. Руденко // Соціальна педіатрія : зб. наук. пр. – Київ : Інтермед, 2005. – С. 86-92.

128. До побудови загальної теорії корекційної педагогіки: визначення предмету науки // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Сер. 19 : Корекційна педагогіка та спеціальна психологія / відп. ред. В. М. Синьов. – Київ : НПУ, 2005. – С. 3-23.

129. Корекційна педагогіка як наука про виховання особистості при порушеннях процесів розвитку і соціалізації // Соціально- психологічні проблеми тифлопедагогіки / НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. – Вип. 4. – С. 6-16.

130. Методичні принципи досліджень в галузі корекційної психопедагогіки (олігофренопедагогіка) // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній

школі : наук.-метод. зб. / за заг. ред. В. І. Бондаря, В. В. Засенка. – Київ, 2005. – Вип. 6. – С. 80-84.

131. Педагогіка допомоги // Наукові школи Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. – Київ : Четверта хвиля, 2005. – С. 233-238.

132. Українська корекційна педагогіка та психологія на шляху інтеграції у світовий науковий простір // Педагогіка духовності: поступ у третє тисячоліття : матеріали міжнар. наук. конф. (19 квітня 2005 р.) / НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. – С. 175-179.

2006

133. Кадрова та виховна робота в ОВС : навчально-методичний посібник / В. І. Кривуша, В. М. Синьов. – Київ : КЮІ КНУВС, 2006. – 131 с.

134. Корекційна психопедагогіка у системі педагогічних наук // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – Запоріжжя : ІСП АПН України, 2006. – Вип. 8. – Т. 1. – С. 17-25.

135. Основи корекційної педагогіки для педагогічних спеціальностей вищих закладів освіти: напрям підготовки 0101 Педагогічна освіта: навчальна програма для вищих закладів освіти / Мін-во освіти і науки України. Ін-т інноваційних технологій змісту освіти. НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2006. – 16 с.

136. Психологічні закономірності розвитку і соціалізації особистості як теоретико-методологічне підґрунтя розробки виховних та корекційних концепцій // Актуальні проблеми юридичної психології. – Київ : КНУВС, 2006. – С. 14-17.

137. Українська корекційна психопедагогіка на сучасному етапі еволюції системи спеціальної освіти // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного університету. Сер. :

Соціально-педагогічна. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Вип. 6. – С. 5-12.

138. Філософія позитивізму та методологічні проблеми сучасної дефектології // Другі Міжнародні драгоманівські читання, [2728 жовтня 2006 р.] / Мін-во освіти і науки України. НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2006. – Вип. 1. – С. 166-168.

139. Формування емпатії у майбутніх правоохоронців у процесі поза навчальної діяльності як необхідної складової їх психолого-педагогічної компетенції / В. І. Кривуша, В. М. Синьов // Актуальні проблеми юридичної психології. – Київ : КНУВС, 2006. – С. 28-32.

2007

140. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка : підручник для вищих закладів освіти / Мін-во освіти і науки України. НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. – Ч. 1. – 238 с. – Бібліогр. : С. 235-238.

141. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник для вищих закладів освіти / Мін-во освіти і науки України, НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. – Ч. 2. – 160 с.

142. Модернізація підготовки фахівців в галузі корекційної освіти в Україні // Теоретичні та методичні засади розвитку педагогічної освіти: педагогічна майстерність, творчість, технології : зб. наук. пр. / Мін-во освіти і науки України, АПН України. Комітет педагогічних наук Польської АН [та ін.] ; за ред. Н. Г. Ничкало. – Х. : ХТУ “ХП”, 2007. – С. 267-270.

143. Принципи діяльності сучасної вищої школи у підготовці спеціалістів за напрямом “Корекційна освіта” / С. П. Миронова, В. М. Синьов // Збірник наукових праць

Кам'янець-Подільського державного університету. Соціально-педагогічна серія : зб. наук. пр. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Вип. 7. – С. 117-125.

144. Принципи педагогічної корекції пізнавальної діяльності дітей з вадами інтелектуального розвитку // Соціальна педіатрія і реабілітологія : зб. наук. пр. / Нац. мед. Академія післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика МОЗ України. Міжнар. благодійний фонд “Нуклеус”. – Київ : ТОВ “Інтермед”, 2007. – Вип. 1. – С. 116-120. – Літ. : 3 н.

145. Психолого-педагогічні умови забезпечення ефективності роботи з корекції інтелектуального розвитку учнів // Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ столітті: інноваційний розвиток освітніх систем : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (3-5 жовт. 2007 р., м. Луганськ) / Мін-во освіти і науки України, АПН України, Луганський нац. університет імені Т. Шевченка. – Луганськ : “Альма-матер”, 2007. – Ч. 1. – С. 278-284.

146. Розумова відсталість як педагогічна проблема : навчальний посібник / Мін-во освіти і науки України. НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. – 118 с.

147. Соціально-правовий захист дітей з вадами розумового розвитку : навч. посібник / Б. І. Андрусишин, В. М. Синьов ; Мін-во освіти і науки України, НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. – 176 с.

148. Теоретико-методологічне підґрунтя корекційної педагогіки // Педагогічна і психологічна наука в Україні / АПН України. – Київ : Педагогічна думка, 2007. – Т. 3 : Психологія, вікова фізіологія та дефектологія. – С. 279-284.

2008

149. Визначення методологічних принципів досліджень в галузі корекційної педагогіки // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. – Сер. 19 : Корекційна педагогіка та психологія. – Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – Вип. 11. – С. 3-8.

150. Виховна колонія / В. М. Синьов, В. І. Кривуша // Енциклопедія освіти / Академія педагогічних наук України : головний редактор В. Г. Кремень, заст. голов. ред. О. Я. Савченко, В. П. Андрущенко. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 93-94

151. Вища дефектологічна освіта // Енциклопедія освіти / Академія педагогічних наук України: головний редактор В. Г. Кремень, заст. голов. ред. О. Я. Савченко, В. П. Андрущенко. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 97-98.

152. Корекційна педагогіка // Енциклопедія освіти / Академія педагогічних наук України : головний редактор В. Г. Кремень, заст. голов. ред. О. Я. Савченко, В. П. Андрущенко. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 424-425.

153. Корекція психофізичного розвитку // Енциклопедія освіти / Академія педагогічних наук України : головний редактор В. Г. Кремень, заст. голов. ред. О. Я. Савченко, В. П. Андрущенко. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 425-427.

154. Пенітенціарна педагогіка // Енциклопедія освіти / Академія педагогічних наук України : головний редактор В. Г. Кремень, заст. голов. ред. О. Я. Савченко, В. П. Андрущенко. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – С. 664-665.

155. Принципи організації системи освітньо-корекційних послуг особам з порушенням інтелекту // Вісник Луганського Національного університету імені Т. Шевченка. – Луганськ : ЛДНУ, 2008. – № 12 (151), червень. – С. 7-20.

156. Психологія розумово відсталості дитини: підручник / Мін-во освіти і науки України ; В. М. Синьов, М. П. Матвєєва, О. П. Хохліна. – Київ : Знання, 2008. – 359 с. – Бібліогр. : С. 358-359.

157. Соціально-педагогічна діяльність в ОВС: Кадрова та виховна робота : навчально-методичний підручник / В. М. Синьов, В. І. Кривуша. – Київ : МП Леся, 2008. – 144 с.

2009

158. Актуальні проблеми розвитку освіти дітей з обмеженнями життєдіяльності : Шлях від інституалізації до інтеграції. – Київ, 2009. – 112 с.

159. Військова педагогіка, виховна та соціальна робота в підрозділах ВВ МВС / за заг. ред. акад. АПН України, засл. юриста України В. М. Синьова. – Київ : МП “Леся”, 2009. – 384 с.

160. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка : підручник / НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2009. – Ч. 2: Навчання і виховання дітей. – 224 с. – Бібліогр. : С. 219-220.

2010

161. Інститут корекційної педагогіки та психології // Освіта. – 2010. – 12 січня, № 4 (5387). – С. 3.

162. Психолого-педагогічні проблеми дефектології та пенітенціарії: вибрані наукові праці [Видатний вчений та організатор освіти: (до 70-річчя академіка В. М. Синьова) / В. Г. Кремень, В. П. Андрущенко, с. 3-5]. – Київ : МП “Леся”, 2010. – 779 с.

163. Синьов, Віктор Миколайович. Методологія та теорія досліджень в галузі дефектології / В. М. Синьов // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія соціально-педагогічна

/ Міністерство освіти і науки України, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2010. – Вип. 15. – С. 7-10. URL : <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/1652>

164. Синьов Віктор Миколайович. Побудова науково-категоріального апарату у теорії корекційної педагогіки / В. М. Синьов // Соціально-психологічні проблеми тифлопедагогіки : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. 2 (10). – С. 5-25.

2011

165. Дефектологічний словник : навчальний посібник / [В. І. Бондар [та ін.]] ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Леся, 2011. – 528 с.

166. Кафедра психокорекційної педагогіки. Внесок викладачів кафедри у розбудову української дефектології : навчальний посібник. Ч. 1 / [І. П. Колесник [та ін.] ; за ред.: І. П. Колесника, Г. С. Піонтківської, Л. О. Ханзерук] ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – 201 с.

167. Синьов, Віктор Миколайович. Виховання дітей з порушеннями поведінки як предмет психокорекційної педагогіки / В. М. Синьов, Л. М. Руденко // Соціально-психологічні проблеми тифлопедагогіки : збірник наук. праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – Вип. 4 (12). – С. 161-168.

168. Синьов, Віктор Миколайович. Методологія створення корекційно-реабілітаційного середовища для дітей з порушенням

психофізичного розвитку / В. М. Синьов, А. Г. Шевцов // Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету : збірник наукових праць звітної-наукової конференції викладачів університету за 2010 рік, 9-10 лютого 2011 року / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; [ред. колегія: В. П. Андрущенко [та ін.]. – Київ, 2011. – С. 286-287

169. Синьов, Віктор. Розвиток психокорекційної педагогічної науки в Україні / В. Синьов // Розвиток педагогічних наук в Україні і Польщі на початку ХХІ століття : Збірник наукових праць / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. акад. пед. наук України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Київ, 2011. – С. 411-415.

170. Syniow Wiktor Mykolajowycz. Podstawy psychopedagogiki korekcyjnej: oligofrenopedagogika / W. M. Syniow. – Wyd. podrecz. – Siemianowice Śląskie : Niepubliczna Placowka Kształcenia Ustawicznego, 2011. – 210 s.

2012

171. Бондар, Віталій Іванович. Розвиток освіти дітей з психофізичними порушеннями в Європі, Росії, Україні (порівняльний аналіз) / В. І. Бондар, В. М. Синьов, В. В. Тищенко // Педагогічна і психологічна науки в Україні : Збірник наукових праць: в 5 т. / Нац. акад. пед. наук України. – Київ : Педагогічна думка, 2012. – Т. 2 : Психологія, вікова фізіологія та дефектологія. – С. 325-349.

172. Бондар, Віталій Іванович. Тенденції розвитку освіти дітей з психофізичними вадами в Європі та Україні / В. І. Бондар, В. М. Синьов, В. В. Тищенко // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного університету. Серія соціально-педагогічна : збірник наукових праць. Вип. 19. ч. 1

/ Міністерство освіти і науки України, Кам'янець-Подільський державний університет; відп. ред. О. В. Гаврилов. – Кам'янець-Подільський, 2012. – С. 7-27. – URL : <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/1657/Zbirnyk-naukovykh-prats-K-PNU-im.I.Ohiiienka-seriia-sotsialno-pedahohichna.-Vyp.19-Ch.1.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

173. Бондар Віталій. Чи приживеться північноамериканська модель інклюзії в Україні? / В. Бондар, В. Синьов, В. Тищенко // Рідна школа : щомісяч. науково-пед. журн. – 2012. – № 8/9. – С. 20-27.

174. Основи етики спілкування з особами з інвалідністю : навчально-методичний посібник / [В. М. Синьов [та ін.] ; за ред. В. М. Синьова] ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Інститут корекційної педагогіки та психології. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – 149 с.

175. Синьов Віктор Миколайович. Особливості умови соціалізації дітей з аутистичними порушеннями / В. М. Синьов, Д. І. Шульженко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія : збірник наукових трудов / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – Вип. 21. – С. 249-253. URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/23190>

176. Синьов Віктор Миколайович. Погляд на витоки, минуле, сьогодення та перспективи розвитку кафедри психокорекційної педагогіки (історико-педагогічний аспект) / В. М. Синьов, І. П. Колеснік // Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету : збірник наукових праць звітної-наукової конференції викладачів університету за 2011 рік, 9-10 лютого 2012 року. Ч. 2 / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Національний педагогічний

університет імені М. П. Драгоманова ; [ред. колегія В. П. Андрущенко [та ін.]. – Київ, 2012. – С. 144-147. – URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/4546>

177. Синьов Віктор Миколайович. Потенціал віртуального комп'ютерного середовища в аспекті корекційної медіаосвіти і соціальної реабілітації осіб з обмеженнями життєдіяльності / В. М. Синьов, А. Г. Шевцов// Педагогічна і психологічна науки в Україні : збірник наукових праць : в 5 т. Т. 2. Психологія, вікова фізіологія та дефектологія / Національна академія педагогічних наук України ; [ред. колегія В. Г. Кремень [та ін.]]. – Київ, 2012. – С.61-65.

178. Синьов Віктор Миколайович. Психолого-педагогічні засади інклюзивної освіти аутичних дітей / В. М. Синьов, Д. І. Шульженко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія : сборник научных трудов / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – Вип. 22. – С. 415-419.

2013

179. Синьов Віктор Миколайович. Визначення предмету загальної теорії корекційної педагогіки / В. М. Синьов // Соціально-психологічні проблеми тифлопедагогіки : Збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. – Вип. 9 (17). – С. 87-101.

180. Синьов Віктор Миколайович. Корекційна медіаосвіта / В. М. Синьов, А. Г. Шевцов // Освіта. – 2013. – № 15-16 (27 березня – 3 квітня). – С. 9.

181. Синьов Віктор Миколайович. Погляд на витоки, минуле, сьогодення та перспективи розвитку вітчизняної

корекційної освіти (історико-педагогічний аспект) / В. М. Синьов, І. П. Колесник // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. – Вип. 24. – С. 217-222. – URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/4546>

182. Синьов, Віктор Миколайович. Потенціал віртуального комп'ютерного середовища в аспекті корекційної медіаосвіти і соціальної реабілітації осіб з обмеженнями життєдіяльності / В. М. Синьов, А. Г. Шевцов // Педагогіка і психологія : науково-теорет. та інформ. журнал НАПН України. – 2013. – № 2. – С. 61-65. – Бібліогр. в кінці ст.

2014

183. Внесок викладачів кафедри психокорекційної педагогіки у розвиток історії вітчизняної корекційної освіти : навчальний посібник / [І. П. Колесник [та ін.] ; ред. колегія : І. П. Колесник, Г. С. Піонтківська, Л. О. Ханзерук] ; Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. – 305 с. : фот. – (До 180-річчя Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова)

184. Синьов Віктор Миколайович. Вдячність учителю! : пам'яті О. К. Романовського (1918-2014) / В. Синьов, І. Дробот, В. Гончаров // Педагогічні кадри / Газета Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. – 2014 г. № 3/4 (1645-1646) (листопад-грудень). – С. 8. – URL : <http://old.lib.npu.edu.ua/new-collections/uploads/objects/553/pdf/2014-2015-3-4.pdf>

185. Синьов Віктор Миколайович. Віктор Синьов: «Залишаюся вірним життєвому вибору» / Синьов В. М. ;

спілкувався С. Русаков // Педагогічні кадри / Газета Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. – 2014 г. № 5 (1639) (січень). – С. 5. – URL : <http://old.lib.npu.edu.ua/new-collections/uploads/objects/546/pdf/2013-2014-5.pdf>

2015

186. Синьов, Віктор Миколайович. Віктор Синьов: «Давайте поміркуємо разом!» : Інтерв'ю до ювілею [Віктора Миколайовича Синьова] / Синьов В. М. ; спілкувався С. Русаков // Педагогічні кадри / Газета Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. – 2015г. № 5 (1647) (січень-березень). – С. 4-5. URL : <http://old.lib.npu.edu.ua/new-collections/uploads/objects/564/pdf/2014-2015-5.pdf>

187. Синьов, Віктор. Володар абсолютного слуху : інтерв'ю з директором інституту корекційної педагогіки та психології академіком В. Синьовим / Спілкувався Сергій Русаков // Освіта . – 2015. – № 12-13 (11-18 березня). – С. 8-9.

188. Синьов, Віктор Миколайович. Освітня інтеграція учнів з інтелектуальними порушеннями / В. М. Синьов, В. І. Бондар ; рец.: Д. І. Шульженко, М. О. Супрун. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. – 397, [1] с.

189. Синьов, Віктор Миколайович. Основні тенденції модернізації підготовки корекційних педагогів в умовах реформування освітньої галузі / В. М. Синьов, М. К. Шеремет // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал / М-во освіти і науки України, Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – № 7 (51). – С. 390-396. URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FI&2_S21STR=pednauk_2015_7_47

2016

190. Бондар Віталій Іванович. Слово про Вчителя / В. І. Бондар, В. М. Синьов, І. П. Колесник, М. О. Супрун // Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції «Теоретико-методична спадщина Івана Гавриловича Єременка і сучасність (до 100-річчя від дня народження)» 24 жовтня 2016 року. – Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – Вип. 2. – С. 10-17. – URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/27138>

191. Бондар Віталій Іванович. Учитель, вчений, організатор спеціальної освіти, громадянин (до сторіччя від дня народження І. Г. Єременка) / В. І. Бондар, В. М. Синьов // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : [зб. наук. праць] / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. – Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія, Вип. 31. – С. 35-40. – URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/16704>

192. Освітньо-психологічна інтеграція школярів із психофізичними порушеннями в сучасних умовах України / Синьов В. М. [та ін.] // Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І. Огієнка, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. – Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2016. – Вип. 7: у 2 т., Т. 2. – С. 323-344. – URL : <https://aqce.com.ua/vypusk-7-t-1-t-2/sinov-vm-sheremet-mk-rudenko-lm-shulzhenko-di-osvitno-psihologichna-integracija-shkoljariv-iz-psihofizichnimi-porushennjami-v-suchasnih-umovah-ukraini.html>

193. Синьов Віктор Миколайович. Дуже хороший учитель / Спілкувався Олександр Козинець // Освіта. – 2016. – № 41-42 (28 вересня – 5 жовтня). – С. 4-5.

194. Синьов Віктор Миколайович. Інклюзивні проблеми дітей з аутистичним спектром порушень в загальноосвітній школі

/ В. М. Синьов, Д. І. Шульженко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : [зб. наук. праць] / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. – Серія 19 : Корекційна педагогіка та спеціальна психологія, Вип. 32. Ч. 2. – С. 125-129. – URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/16607>

2017

195. Бондар Віталій Іванович. Видатний український дефектолог Іван Панасович Соколянський / В. І. Бондар, В. М. Синьов // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : [збірник наукових праць] / Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. – Серія 19 : Корекційна педагогіка та спеціальна психологія, Вип. 34. – С. 5-9. – URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/22093>

196. Синьов Віктор Миколайович. До історії української дефектології в персоналіях: Рудольф Генріхович Краєвський (з нагоди 120-річчя від дня народження) / В. Синьов, О. Козинець // Особлива дитина: навчання і виховання : Науковий, навчальний, інформаційний журнал. – 2017. – N 2. – С. 79-88. URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/43645>

197. Синьов Віктор Миколайович. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка : підручник. Ч. 1 : [Загальні основи корекційної психопедагогіки (олігофренопедагогіка)] / В. М. Синьов ; [Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова]. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – 241, [1] с. – Бібліогр.: с. 235-238

198. Синьов Віктор Миколайович. Психологія інклюзивної освіти учнів зі спектром інтелектуальних та аутистичних

порушень / В. М. Синьов, Д. І. Шульженко // Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки) : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І. Огієнка, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори-2006», 2017. – Вип. 9 : у 2 т., Т. 2. – С. 190-205. – URL : <https://aqce.com.ua/vipusk-n9-2017/sinov-vm-shulzhenko-di-psihologija-inkluzivnoi-osviti-uchniv-zi-spektrom-intelektualnih-ta-autistichnih-porushen.html>

199. Соціально-правовий захист дітей в Україні : монографія / Б. І. Андрусишин [та ін.] ; за ред. Б. І. Андрусишина ; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. – 263 с.

2018

200. Бистров А. Є. Схильність підлітків з інтелектуальними порушеннями до різних типів віктимної поведінки, та її зв'язок з особистісними особливостями підлітків / А. Є. Бистров, В. М. Синьов // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : [збірник наукових праць] / Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. – Серія 19 : Корекційна педагогіка та спеціальна психологія, Вип. 36. – С. 132-138. – URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/28206>

201. Психокорекційна педагогіка : хрестоматія : навчальний посібник : [в 2 т.]. Т. 1 / [авторський колектив: Н. П. Альонкіна [та ін.] ; за загальною редакцією В. М. Синьова] ; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Факультет корекційної педагогіки та психології. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 327, [1] с. : рис., табл.

202. Синьов Віктор Миколайович. Відомий учений сучасності – академік Віталій Іванович Бондар / В. М. Синьов // Науковий часопис Національного педагогічного університету

імені М. П. Драгоманова / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. – Серія 17: Теорія і практика навчання та виховання, Вип. 29. – С. 4-7.

203. Синьов Віктор Миколайович. Корекція індивідуальних вад в учнів допоміжної школи / В. М. Синьов // Психокорекційна педагогіка : хрестоматія : навчальний посібник : в 2 т. / [Н. П. Альонкіна [та ін.] ; за заг. ред. В. М. Синьова]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. – Т. 1. – С. 36-41.

204. Синьов Віктор Миколайович. Нова школа України і проблеми забезпечення якісної освіти дітей з особливостями розвитку / В. М. Синьов // Європейські педагогічні студії / Асоц. ректорів пед. ун-тів Європи. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. – Вип. 7: Педагогічні науки. Філософські науки. Освітня політика. Менеджмент освіти. – С. 36-45.

205. Синьов Віктор Миколайович. Паратранзитний простір в США: корекційно-технічна допомога інвалідам (за матеріалами посібника «Determining ada paratransit eligibility: an approach, guidance and training materials» / В. М. Синьов, К. С. Джозефсон // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : [збірник наукових праць] / Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. – Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія, Вип. 35. – С. 81-88. – URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/28148>

206. Синьов Віктор Миколайович. Погляд на витоки, минуле, сьогодення та перспективи розвитку вітчизняної корекційної освіти / В. М. Синьов, І. П. Колесник // Психокорекційна педагогіка : хрестоматія : навчальний посібник : в 2 т. / [Н. П. Альонкіна [та ін.] ; за заг. ред. В. М. Синьова]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. – Т. 1. – С. 10-15.

207. Syniov, V., Sheremet, M., Suprun, D., Fedorenko, S., Fedorenko, M., Dushka, A., Lunov, V., & Tsarkova, O. (2019). The Future Psychologists' Motivation to Work in the System of Inclusive Education. *International Journal of Recent Technology and Engineering*. Vol. 8, Issue 4S, pp. 143–147. Blue Eyes Intelligence Engineering and Sciences Engineering and Sciences Publication – BEIESP. <https://doi.org/10.35940/ijrte.d1008.1184s19>

208. Висвітлення проблеми емоційно-поведінкових порушень в осіб з інтелектуальною недостатністю в українській психолого-педагогічній науці / Синьов В. М. [та ін.] // Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І. Огієнка, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2019. – Вип. 13. – С. 242-256. – URL : <https://aqce.com.ua/vipusk-13/sinov-vm-bistrova-juo-kovalenko-vje-bistrov-aje-visvitlennja-problemi-emocijno.html>

209. Синьов, Віктор Миколайович. Інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами: шляхи оптимізації / В. М. Синьов // Інноваційні підходи до освіти та соціалізації дітей зі спектром аутистичних порушень: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, 3 квітня 2019 року, Київ / [К. О. Островська [та ін.]; під редакцією В. М. Синьова, К. О. Островської]. – Львів: Справи Кольпінга в Україні, 2019. – С. 7-11.

210. Синьов, Віктор Миколайович. Формування соціально схваленої поведінки у підлітків з інтелектуальними порушеннями як профілактика їх віктимізації / В. М. Синьов, А. Є. Бистров // Правничо-політологічні та історичні студії проблем українського державотворення: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 16 січня 2019 року / Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет

імені М. П. Драгоманова, Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України, Громадська організація "Феміда". – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. – С. 284-288. – URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/28707/Conference%20materials%202019.01.16.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

2020

211. Гаврилов, Олексій. Неперервна освіта підлітків і молоді з виразними порушеннями інтелектуального розвитку: досвід Республіки Білорусь та України / О. Гаврилов, Т. Лісовська, В. М. Синьов // Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки) : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І. Огієнка, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2020. – Вип. 16, Т. 2. – С. 66-81. – URL : <https://aqce.com.ua/vipusk-n16-tom-22020/gavrilov-o-lisovska-t-sinov-v-neperervna-osvita-pidlitkiv-i-molodi-z-viraznimi-porushennjami-intelektualnogo-rozvitku-dosvid-respubliki-bilorus-ta-ukraini.html>

212. Синьов, Віктор Миколайович. Категорія діяльності: сутність та використання у психолого-педагогічних дослідженнях / Синьов В. М., О. П. Хохліна // Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки) : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І. Огієнка, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2020. – Вип. 16, Т. 1. – С. 230-244. – URL : <https://aqce.com.ua/vipusk-n16-tom12020/sinov-vm-hohlina-op-kategorija-dijalnosti-sutnist-ta-vikoristannja-u-psihologo-pedagogichnih-doslidzhennjah.html>

213. Синьов, Віктор Миколайович. Тенденції професійної підготовки фахівців спеціальної освіти / В. Синьов, Д. Супрун, М. Шеремет // Вища освіта України : Теоретичний та науково-

методичний часопис. – 2020. – N 1. – С. 34-42. – URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/37449>

214. Sinev V., Khanzeruk L. The New Ukrainian School and the provision of quality competence-based education for students with SEN. ‘Social inclusion through segregation?’ (2020) Research Report № 7. P. 17-23.

2021

215. Українська спеціальна педагогіка в персоналіях: навч. посіб. / За загальною редакцією В. І. Бондаря, В. М. Синьова. – Запоріжжя: Вид-во Хортицької національної академії, 2021. 428 с.

216. Медведок Лілія Григорівна. Олександр Мусійович Щербина / Л. Г. Медведок, В. М. Синьов, Є. П. Синьова // Українська спеціальна педагогіка в персоналіях : навчальний посібник / [автори : В. І. Бондар (кер. авт. кол.) [та ін.] ; за загальною редакцією В. І. Бондаря, В. М. Синьова]. – Київ; [Запоріжжя] : [Вид-во Хортицької національної академії], 2021. – С. 54-68.

217. Синьов Віктор Миколайович. Ілля Семенович Моргуліс / В. М. Синьов, Є. П. Синьова // Українська спеціальна педагогіка в персоналіях : навчальний посібник / [автори : В. І. Бондар (кер. авт. кол.) [та ін.] ; за загальною редакцією В. І. Бондаря, В. М. Синьова]. – Київ ; [Запоріжжя] : [Вид-во Хортицької національної академії], 2021. – С. 346-356.

218. Синьов Віктор Миколайович. Рудольф Генріхович Краєвський / В. М. Синьов, О. В. Козинець // Українська спеціальна педагогіка в персоналіях : навчальний посібник / [автори : В. І. Бондар (кер. авт. кол.) [та ін.] ; за загальною редакцією В. І. Бондаря, В. М. Синьова]. – Київ; [Запоріжжя] : [Вид-во Хортицької національної академії], 2021. – С. 192-203.

219. Синьов, Віктор Миколайович. Сучасні питання методології системи наук про спеціальну освіту / В. Синьов, А. Шевцов // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис / Український державний університет імені Михайла Драгоманова. – 2021. № 1 (80). – С. 63-71. – Бібліогр. в кінці ст. – URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/46849>

220. Kovalenko., V., Syniov, V., Peretiaha, L., & Halii, A. (2021). The current state of involvement of children with special educational needs in out-of-school education in Ukraine. Amazonia Investiga, 10(42), 31-42. <https://doi.org/10.34069/AI/2021.42.06.4>

2022

221. Синьов Віктор Миколайович. Біля витоків Харківської олігофренопедагогіки: «Школа біля воріт лікарні» П. Бутковського / В. М. Синьов, В. Є. Коваленко // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки: збірник наукових праць / Луганський національний університет імені Тараса Шевченка. – Старобільськ, 2022. – № 1 (349), Ч. 2. – С. 230-239. – URL : [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FI&2_S21STR=vlup_2022_1\(2\)__24](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FI&2_S21STR=vlup_2022_1(2)__24)

222. Синьов Віктор Миколайович. Модифікація програми «Юні туристи-краєзнавці» як засіб задоволення освітніх потреб школярів з інтелектуальними порушеннями / В. М. Синьов, В. Є. Коваленко // Наукові записки кафедри педагогіки : журнал / Міністерство освіти і науки України (Київ), Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Харків). – Харків, 2022. – Вип. 50. – С. 105-112. – URL : <https://periodicals.karazin.ua/pedagogy/article/view/20411>

223. Синьов Віктор Миколайович. Комплексний підхід до реабілітації людей з порушеннями зору / Т. М. Гребенюк, В. М. Синьов, І. О. Сасіна // Рефракційний Пленер`23 : збірник праць науково-практичної конференції з міжнародною участю, 10-11 листопада 2023 року / за ред. С. О. Рикова ; НМУ імені О. О. Богомольця, ГО «Асоціація дитячих офтальмологів та оптометристів України», ГО «Асоціація молодих офтальмологів України», ГО «Асоціація фахівців з офтальмопластики та очного протезування». – Київ, 2023. – С. 34–35. – URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/44825>

224. Синьов Віктор Миколайович. Критерії оцінювання досягнень учнів у володінні змісту освіти / В. М. Синьов // Навчання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку в умовах інклюзивною освіти : хрестоматія / Міністерство освіти і науки України (Київ), Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. – Харків : Стиль-Издат, 2023. – Том перший. – С. 257-261. – URL : <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c6b503f6-7b05-40ea-b69e-1f989750d9d3/content>

225. Синьов Віктор Миколайович. Методи навчання / В. М. Синьов // Навчання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку в умовах інклюзивною освіти : хрестоматія / Міністерство освіти і науки України (Київ), Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. – Харків : Стиль-Издат, 2023. – Том перший. – С. 226-256. – URL : <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c6b503f6-7b05-40ea-b69e-1f989750d9d3/content>

226. Синьов Віктор Миколайович. Модифікація програм еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти як чинник формування життєвої компетентності осіб з інтелектуальними порушеннями / В. М. Синьов, В. Коваленко, М. Александрович // Науковий часопис Національного

педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : [збірник наукових праць] / Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2023. – Серія 19 : Корекційна педагогіка та спеціальна психологія, Вип. 44. – С. 91-98. – URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/41795>

227. Синьов Віктор Миколайович. Особливості мовленнєвого розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями / В. М. Синьов, І. С. Маркусь, С. І. Геращенко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : [збірник наукових праць] / Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2023. – Серія 19 : Корекційна педагогіка та спеціальна психологія, Вип. 45. – С. 111-117. – URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/44842>

2024

228. Синьов Віктор Миколайович. Дослідження особливостей валеологічної та трудової соціалізації підлітків з ментальними порушеннями / В. М. Синьов, Ю. П. Опанасенко // Професійно-трудова соціалізація в системі сучасних реабілітаційних послуг дітям та дорослим з інтелектуальними порушеннями : збірник тез з нагоди 100-річчя від дня народження Клавдії Турчинської / УДУ імені Михайла Драгоманова, Факультет спеціальної та інклюзивної освіти, Кафедра психокорекційної педагогіки та реабілітології. – Київ : УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. – С. 66-70. URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/46631>

229. Синьов Віктор Миколайович. До проблеми психологічного обґрунтування принципу свідомості навчання учнів з ментальними порушеннями / Хохліна О.П., Синьов В. М. // Актуальні питання корекційної освіти, 2024. С. 331-346. DOI

10.32626/2413-2578.2024-23.331-345 <https://aqce.com.ua/download/publications/754/742.pdf>

230. Синьов Віктор Миколайович. Інтеграція дітей з особливими освітніми потребами в соціальне середовище в сучасних умовах / Шевченко В. М., Синьов В. М. // Inclusion and Diversity. № 3 (2024). С. 92-96. DOI <https://doi.org/10.32782/inclusion/2024.3.17>

Література

про Віктора Миколайовича Синьова

231. Чепельська Т. І ми не ликом шиті – є свої академіки, і навіть в Академії педагогічних наук: В. М. Синьов / Чепельська Т. // Іменем закону. – 1994. – № 20.
232. Синьов Віктор Миколайович // Хто є хто в Україні : біографічний словник / Інститут гуманітарних досліджень. – Київ, 1997. – С. 239.
233. Синьов Віктор Миколайович // Гончаренко С. Український педагогічний словник. – Київ : Либідь, 1997. – С. 304.
234. Кривуша В. Кілька облич одного портрета : В. М. Синьов / Кривуша В. // Іменем закону. – 1997. – № 51.
235. В. М. Синьову – 60 років // Дефектологія. – 2000. – № 2. – С. 55.
236. Віктору Миколайовичу Синьову – 60 // Педагогіка і психологія. – 2000. – № 1. – С. 149-150.
237. Вітаємо ювіляра // Проблеми пенітенціарної теорії і практики : Бюл. Київського інституту внутрішніх справ. – Київ : РВВ КІВС, 2000. – № 5. – С. 235-239.
238. Синьов Віктор Миколайович // Педагогічний словник / за ред. М. Д. Ярмаченка. – Київ : Педагогічна думка, 2001. – С. 417-418.
239. Синьов Віктор Миколайович // Доктори наук і професори Національної академії внутрішніх справ України : довідник / НАВС України, МВС України. – Київ, 2001. – С. 67.

240. Супрун М. О. Внесок наукової школи академіка В. М. Синьова в розвиток загальної та спеціальної психолого-педагогічної науки // Нові технології навчання : наук.-метод. зб. – Київ, 2002. – Вип. 33. – С. 137-145.

241. Синьов Віктор Миколайович // Академія педагогічних наук : інформаційний довідник. – Київ : Фенікс, 2002. – С. 148-149.

242. Синьов Віктор Миколайович // Спеціальна педагогіка : понятійно-термінологічний словник / за ред. В. І. Бондаря. – Луганськ : Альма матер, 2003. – С. 351-352.

243. Синьов Віктор Миколайович // Хто є хто в Україні. – Київ : К.І.С., 2004. – С. 767-768.

244. Синьов Віктор Миколайович // Професори Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. 1997-2005 : біографічний довідник до 170-річного ювілею / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2005. – С. 187.

245. Наукова школа академіка АПН України, доктора педагогічних наук, заслуженого юриста України, професора Синьова Віктора Миколайовича “Методологічні, теоретичні та технологічні проблеми корекційної педагогіки” // Наукові школи Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова / за ред. В. П. Андрущенка. – 2-е вид., доп. і перероб. – Київ : Четверта хвиля, 2005. – С. 229-248.

246. Інститут корекційної педагогіки та психології. Директор інституту В. М. Синьов // Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. 1934-2004. Історія. Сьогодення. Перспективи / В. П. Андрущенко [та ін.]. – Київ : Навчальна книга, 2005. – С. 91-97.

247. Методологічні, теоретичні та технологічні проблеми корекційної педагогіки та психології: наукова школа Синьова Віктора Миколайовича, доктора педагогічних наук, професора,

академіка АПН України / Мін-во освіти і науки України, НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2006. – 30 с.

248. Синьов Віктор Миколайович // Андрущенко В. Наш університет: Дорога до Храму... – Київ, 2009. – С. 82, 90-91, 176-179, 300.

249. Синьов Віктор Миколайович // Наукові школи Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова / за заг. ред. В. П. Андрущенка. – 2-е вид., доп. і перероб. – Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – С. 229-238. – (Серія “Вчені Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова”. До 175-річчя НПУ імені М. П. Драгоманова).

250. Синьов Віктор Миколайович // Професори Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. 1944-2009 : біобібліографічний довідник. – 2-е вид. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – С. 321. – (Серія “Вчені Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова”. – До 175-річчя НПУ імені М. П. Драгоманова).

251. Звіт про роботу Академії педагогічних наук України за 2008 рік / Академія педагогічних наук України. – Київ : АПН України, 2009. – 329 с. – [Про В. М. Синьова : Відділення психології, вікової фізіології та дефектології, с. 52, 135-137, 259, 262].

252. Синьова, Євгенія Павлівна. Життєвий шлях особистості – сучасника епохи (Синьов В. М.) / Є. П. Синьова // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 19, Корекційна педагогіка та психологія / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. 15 : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції: "Внесок наукових шкіл НПУ імені М. П. Драгоманова у розвиток світової та вітчизняної дефектології", присвяченої 175 річниці НПУ імені

М. П. Драгоманова та 70-річчю від Дня народження академіка В. М. Синьова. – С. 3-6.

253. Федоренко С. Гармонія розуму, душі і серця : до 70-річчя академіка Віктора Синьова / Федоренко С., Чепурна Л. // *Голос України*. – 2010. – 12 березня, № 44(4794). – С. 11.

254. Горбенко С. Л. Вплив науково-творчого доробку В.М.Синьова на розвиток теорії та практики корекційної педагогіки і спеціальної психології / С. Л. Горбенко // *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 19, Корекційна педагогіка та психологія* / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. 15 : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції : "Внесок наукових шкіл НПУ імені М. П. Драгоманова у розвиток світової та вітчизняної дефектології", присвяченої 175 річниці НПУ імені М. П. Драгоманова та 70-річчю від Дня народження академіка В. М. Синьова. – С. 6-8

255. Дмитрієва І. В. Використання ідей В. Синьова в дослідженні проблеми естетичного виховання учнів з вадами розумового розвитку / І. В. Дмитрієва, О. В. Коломійцева // *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 19, Корекційна педагогіка та психологія* / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. 15 : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції : "Внесок наукових шкіл НПУ імені М. П. Драгоманова у розвиток світової та вітчизняної дефектології", присвяченої 175 річниці НПУ імені М. П. Драгоманова та 70-річчю від Дня народження академіка В. М. Синьова. – С. 9-11.

256. Професор Віктор Миколайович Синьов : біобібліографічний показчик / упоряд. Н. І. Тарасова ; наук. ред. Л. В. Савенкова ; бібліогр. ред. Г. І. Шаленко ; Мін-во освіти і

науки України, Нац. пед. університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – 63 с. – Серія“Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”. – URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/2225>

257. Кот Микола Захарович. Світоч дефектологічної науки (Академіку В. М. Синьову – 70) / М. З. Кот // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 19, Корекційна педагогіка та психологія : сборник / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. 15 : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції : "Внесок наукових шкіл НПУ імені М. П. Драгоманова у розвиток світової та вітчизняної дефектології", присвяченої 175 річниці НПУ імені М. П. Драгоманова та 70-річчю від Дня народження академіка В. М. Синьова. – С. 12-14.

258. Чепельська Т. Вчений, поет, спортсмен і просто чудова людина: до 70-річчя В. М. Синьова / Т. Чепельська // Іменем закону. – 2010. – № 11.

259. Кравець Ніна Павлівна. Методичні ідеї В.М.Синьова і формування активного читача / Н. П. Кравець // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 19, Корекційна педагогіка та психологія : сборник / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. 15 : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції : "Внесок наукових шкіл НПУ імені М. П. Драгоманова у розвиток світової та вітчизняної дефектології", присвяченої 175 річниці НПУ імені М. П. Драгоманова та 70-річчю від Дня народження академіка В. М. Синьова. – С. 15-19.

260. Шульженко Діна Іванівна. Інтерв'ю з майстром (Синьов В. М.) / Д. І. Шульженко, О. Г. Горелик // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені

М. П. Драгоманова. Серія 19, Корекційна педагогіка та психологія : збірник / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. 15 : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції : "Внесок наукових шкіл НПУ імені М. П. Драгоманова у розвиток світової та вітчизняної дефектології", присвяченої 175 річниці НПУ імені М. П. Драгоманова та 70-річчю від Дня народження академіка В. М. Синьова. – С. 20-23.

261. Академіку Віктору Синьову – 70 // Закон і обов'язок. – 2010. – № 12.

262. Бондарь В. И. Флагман украинской коррекционной педагогики: к 70-летию академика В. Н. Синева / Бондарь В. И., Шеремет М. К. // Дефектология / Рос. Академия образования. Институт коррекционной педагогики РАО. – М. : Изд-во "Школа-Пресс", 2010. – № 2. – С. 92-93.

263. Козинець О. А інакше для чого на вічній землі цій живем? / Козинець О. // Освіта. – 2010. – 10-17 березня, № 12 (5395). – С. 10.

264. Кот М. Многогранник талантів: В. М. Синьов / Кот М. // Освіта. – 2010. – 10-17 березня, № 12(5395). – С. 10.

265. Кремень В. Г. Видатний вчений та організатор освіти / В. Г. Кремень, В. П. Андрущенко // Синьов В. М. Психолого-педагогічні проблеми дефектології та пенітенціарії : вибрані наукові праці. – Київ : МП "Леся", 2010. – С. 3-5.

266. Кравець Н. П. Віктор Миколайович Синьов / Н. П. Кравець, Д. І. Шульженко // Кафедра психокорекційної педагогіки. Внесок викладачів кафедри у розбудову української дефектології : навчальний посібник / [І. П. Колесник [та ін.] ; за ред. : І. П. Колесника, Г. С. Піонтківської, Л. О. Ханзерук]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – Ч. 1. – С. 14-31.

267. Кращі освітяни 2012 року // Освіта . – 2013. – № 1/2 (2-9 січня). – С. 7-11.

268. Ничкало Нелля Григорівна. Віктор Михайлович Синьов: педагог допомоги – педагог серця / Н. Г. Ничкало // Спеціальна педагогіка на межі: виклики і дилеми / [Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького]. – Черкаси, 2012. – С. 11-19.

269. Кравець Ніна. Ідеї В. М. Синьова про корекцію інтелектуальних порушень в учнів допоміжної школи на уроках географії / Н. Кравець // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка / М-во освіти і науки України, Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль, 2019. – Серія : Педагогіка, № 2. – С. 38-45.

270. Синьова Євгенія Павлівна. Життєвий шлях особистості – сучасника епохи: До 75-річчя від дня народження В. М. Синьова / Є. П. Синьова // Корекційна педагогіка. Вісник Української асоціації корекційних педагогів : Науково-практичний журнал. – 2015. – N 1. – С. 7-10.

271. Супрун Дар'я Миколаївна. Академік В. М. Синьов і сучасна психолого-педагогічна наука (до 80-річчя із дня народження) / Д. М. Супрун, М. О. Супрун // Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови : науково-методичний збірник / Ін-т спец. педагогіки НАПН України, Нац. акад. пед. наук України. – Київ, 2019. – Вип. 15. – С. 283-296.

272. Шульженко Діна Іванівна. Вчить фахівців милосердя : Міжнародна наукова спільнота готується до святкування 80-річного ювілею Синьова Віктора Миколайвича... / Освіта. – 2020. – № 9-10 (4-11 березня). – С. 6.

НАУКОВА ШКОЛА

**Доктори наук, підготовлені
під керівництвом (консультуванням)
Віктора Миколайовича Синьова:**

Медведєв Володимир Степанович. Психологія професійної деформації співробітників органів внутрішніх справ (1999).

Хохліна Олена Петрівна. Психолого-педагогічні основи корекційної спрямованості трудового навчання учнів з обмеженими розумовими можливостями (2000).

Плиско Валерій Іванович. Формирование готовности профессионала к деятельности в условиях, опасных для жизни (2003).

Rasu Aurelia. История становления и развития системы специального образования в республике Молдова (2005).

Миронова Світлана Петрівна Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх учителів до корекційної роботи в освітніх закладах для дітей з вадами інтелекту (2007).

Дмитрієва Ірина Володимирівна. Корекційні функції естетичного виховання та механізм їх реалізації в старших класах допоміжної школи (2009).

Морозова Тетяна Романівна Науково-теоретичні основи поліграфічних обстежень у кадровій роботі служби безпеки України (2010).

Шевцов Андрій Гаррієвич. Освітні основи системи реабілітування осіб з обмеженнями життєдіяльності (2010).

Вихляєв Юрій Миколайович. Теоретико-методичні основи використання технічних засобів корекції функціонального стану молоді з обмеженими можливостями здоров'я (2011).

Куненко Людмила Олександрівна. Теоретико-методичні засади інтеграційної спрямованості музичної освіти молодших школярів з порушеннями зору (2010).

Мозгова Галина Петрівна. Психосоматична патологія у дітей із порушеннями психофізичного розвитку та їх медико-психолого-педагогічна реабілітація (2010).

Шульженко Діна Іванівна. Психологічні основи корекційного виховання дітей з аутистичними порушеннями (2010).

Бистрова Юлія Олександрівна. Система психолого-педагогічного забезпечення професійно-трудової соціалізації осіб з психофізичними порушеннями (2012).

Бойко Галина Миколаївна. Психолого-педагогічний супровід спортивної діяльності осіб із порушеннями психофізичного розвитку в паралімпійському спорті (2012).

Федоренко Світлана Володимирівна. Становлення та розвиток вітчизняної тифлопедагогіки (2012).

Форостян Ольга Іванівна. Теорія і практика фізичного виховання дітей з сенсорними порушеннями в українській дефектології XX століття (2012).

Глоба Олександр Петрович. Теорія і практика соціалізації осіб з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах регіонального реабілітаційного середовища (2013).

Островська Катерина Олексіївна. Психологічні основи формування соціальних компетенцій дітей з аутистичними порушеннями (2013).

Руденко Лілія Миколаївна. Теоретичні та методичні засади діагностики і корекції агресивної поведінки дітей з розумовою відсталістю (2013).

Єфименко Микола Миколайович. Основи корекційно спрямованого фізичного виховання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (2014).

Кузава Ірина Борисівна. Теоретичні та методичні засади інклюзивної освіти дошкільників, які потребують корекції психофізичного розвитку (2014).

Яковлева Світлана Дмитрівна. Психофізіологічні засади організації навчальної діяльності дітей з вадами розвитку (2015).

Бондаренко Юлія Анатоліївна. Теоретико-методичні засади корекційного спрямування музичної діяльності дошкільників зі зниженим зором (2017).

Супрун Дар'я Миколаївна. Теорія та практика професійної підготовки психологів в галузі спеціальної освіти (2018).

Ятчук Марія Сергіївна. Теорія і практика формування психологічної компетентності працівників Державної кримінально-виконавчої служби України (2019).

Ферт Ольга Григорівна. Диференційований підхід до дітей з порушеннями психічного розвитку в інклюзивному освітньому процесі (2020).

Чупахіна Світлана Василівна. Формування готовності майбутніх учителів до використання інформаційних технологій (ІТ) в інклюзивному навчанні учнів з особливими освітніми потребами (2021).

Коваленко Вікторія Євгенівна. Позашкільна освіта як фактор розвитку та соціалізації школярів з інтелектуальними порушеннями (2023).

**Кандидаты наук, підготовлені
під керівництвом
Віктора Миколайовича Синьова:**

Билевич Евгений Алексеевич. Развитие мышления учащихся вспомогательной школы на уроках ручного труда (1975).

Ликий В. С. Образовательно-коррекционное значение использования самостоятельной работы учащихся на уроках географии во вспомогательной школе (1975).

Ляшенко Александр Николаевич. Организация учебной деятельности умственно отсталых школьников по выполнению домашних заданий на основе повышения ее самостоятельности (1979).

Козак М. П. Развитие логического мышления учащихся старших классов вспомогательной школы на уроках русского языка (1981).

Липа Владимир Александрович. Использование символической наглядности в обучении географии учащихся вспомогательной школы (1982).

Логинова И. Н. Особенности реализации взаимосвязи учебной и внеклассной работы во вспомогательной школе (1985).

Констандолгу И. Ф. Трудовая адаптация выпускников вспомогательной школы Молдавии (1988).

Григорьев А. И. Соревнование как средство повышения эффективности трудового воспитания умственно отсталых школьников (1990).

Кривуша Виктор Иванович. Патриотическое воспитание несовершеннолетних в условиях ВТК (1990).

Кот Николай Захарович. Подготовка учителей профессионально-трудового обучения для вспомогательной школы (1991).

Хохлина Елена Петровна Особенности формирования интеллектуального компонента готовности учащихся с задержкой психического развития к трудовой деятельности (1991).

Колб Олександр Григорович. Профілактика правопорушень серед неповнолітніх у слідчих ізоляторах МВС України (1997).

Іванова Олена В'ячеславівна. Соціально-психологічна адаптація курсантів у вищому закладі освіти МВС як етап професійного становлення майбутніх співробітників пенітенціарної системи (1999).

Гришко А. Д. Мотивация поведения умственно отсталых несовершеннолетних осужденных (2000).

Крет Яна Віталіївна. Корекція психофізичного розвитку глухих дітей старшого дошкільного віку (2000).

Дмитрієва Ірина Володимирівна. Корекція художнього сприймання розумово відсталих підлітків засобами образотворчого мистецтва (2002).

Морозова Тетяна Романівна. Причини, динаміка та способи реалізації агресії у засуджених (2001)

Морозова Татьяна Николаевна. Психологическое изучение и коррекция агрессивного поведения осужденных (2002).

Мостовая И. М. Тренинг как средство формирования комплексных профессиональных умений (2003).

Боярко Галина Валеріївна. Взаємозв'язок форм організації навчального процесу у вищих навчальних закладах МВС України (на матеріалі викладання української мови) (2004).

Родименко Ірина Миколаївна Організаційно-діагностична діяльність обласного психолого-медико-педагогічного центру (2004).

Дробот Людмила Степанівна. Формування санітарно-гігієнічної культури в розумово відсталих учнів у процесі навчання соціально-побутового орієнтування (2006).

Коган Ольга Вікторівна. Формування здорового способу життя у старшокласників допоміжної школи (2006).

Бистрова Юлія Олександрівна. Особливості конфліктної поведінки розумово відсталих підлітків (2007).

Костенко Василь Андрійович. Формування професійної компетентності молодшого начальницького складу кримінально-виконавчих установ (2008).

Колісніченко Владислав Васильович. Підготовка майбутніх працівників правоохоронних органів до роботи з підлітками "групи ризику" (2009).

Коломійцева Олеся Володимирівна. Психологічні особливості емоційного сприймання музики розумово відсталими дітьми (2009).

Соколов Валерій Валентинович. Сучасні тенденції психологічного супроводу діяльності реабілітаційних закладів освіти в країнах Західної Європи (2009).

Хворова Ганна Михайлівна. Комплексна психолого-педагогічна технологія корекції розвитку активності дитини з аутизмом (2010).

Григор'єва Інна Олександрівна. Формування моральної самосвідомості у розумово відсталих підлітків як засіб профілактики та корекції їх асоціальної поведінки (2010).

Липа Вікторія Володимирівна. Формування комунікативної готовності розумово відсталих дітей до навчання у школі (2010).

Ляшенко Олександра Олександрівна. Правове виховання учнів з вадами інтелектуального розвитку в навчально-виховному процесі (2010).

Прядко Любов Олексіївна. Підготовка майбутнього корекційного педагога до роботи з розумово відсталими дітьми в реабілітаційному центрі (2010).

Можайкіна Олена Станіславівна. Психологічні засади діагностики і корекції протиправної поведінки неповнолітніх в закладах загальної середньої освіти (2010).

Федоренко Ігор Васильович. Підготовка майбутніх учителів-дефектологів до використання новітніх комп'ютерних технологій у процесі корекційного навчання (2011).

Єрсова Світлана Анатоліївна. Особливості розуміння та застосування правил дисциплінованої поведінки молодшими школярами з порушенням інтелектуального розвитку (2012).

Бойко Галина Миколаївна. Психолого-педагогічний супровід осіб із порушеннями психофізичного розвитку в паралімпійському спорті (2012).

Кузнецова Марина Сергіївна. Корекція уяви розумово відсталих учнів старших класів на уроках географії (2012).

Мухіна Анастасія Юріївна. Особливості статевої ролі і ідентичності розумово відсталих дівчат-підлітків (2012).

Коваленко Вікторія Євгенівна. Освітнє середовище як чинник емоційного розвитку розумово відсталих молодших школярів (2014).

Барко Вадим Вадимович. Внесок Іллі Семеновича Моргуліса в розвиток теорії та практики тифлопедагогіки в Україні (2015).

Галецька Юлія Вячеславівна. Формування соціально-побутових навичок у дітей з помірною та важкою розумовою відсталістю (2015).

Козинець Олександр Володимирович. Проблеми корекційної педагогіки у творчій спадщині Рудольфа Генріховича Краєвського (2015).

Федоренко Марина Вікторівна. Психодіагностика та психокорекція синдрому гіперактивності у дітей дошкільного віку з розумовою відсталістю (2015).

Федоренко Мирослав Ігорович. Особливості економічного виховання старшокласників з глибокими порушеннями зору (2015).

Іваненко Аліна Сергіївна. Формування уявлень про майбутню сім'ю у розумово відсталих підлітків (2016).

Клименко Іван Сергійович. Особливості діагностики та корекції розвитку дітей молодшого шкільного віку з психоорганічним синдромом (2016).

Харченко Тамара Григорівна. Психологічний супровід процесу ресоціалізації засуджених з вадами психічного розвитку (2016).

Квітка Наталія Олегівна. Формування сприймання музики у молодших школярів із затримкою психічного розвитку засобами фольклору (2016).

Лянна Ольга Володимирівна. Відновлення мовленнєвого спілкування при афазії у осіб післяінсультного стану (2018).

Музичко Леся Тарасівна. Психокорекційна допомога молоді з посттравматичними порушеннями інтелектуальної та емоційно-вольової сфери (2018).

Бистров Антон Євгенович. Особливості віктимної поведінки розумово відсталих підлітків (2019).

Войтюк Ірина Вікторівна. Корекція мислення дітей старшого дошкільного віку з інтелектуальними порушеннями засобами нетрадиційної зображувальної діяльності (2020).

Семенцова Оксана Миколаївна. Психологічна корекція комунікативної діяльності старших дошкільників з ЗПР (2021).

Шульженко Олександр Євгенович. Емоційна стійкість майбутнього фахівця як психологічний чинник його готовності до корекційної роботи з аутичними дітьми (2021).

Корець Андрій Миколайович. Психокорекція адиктивної поведінки осіб юнацького віку з обмеженими можливостями здоров'я (2021).

Світлини

**Мама – артистка
Марія Леонідова**

**Батько – конференсьє
Миколай Синьов**

**З батьком М. Синьовим
(Київ, 1948)**

**Концертна афіша і публікації
М. Синьова**

Студентські роки

Студентська трудова практика (В. Синьов з гітарою)

Художня самодіяльність – перші кроки до наукової майстерності

Молодий викладач КДПІ імені О. М. Горького – В. Синьов

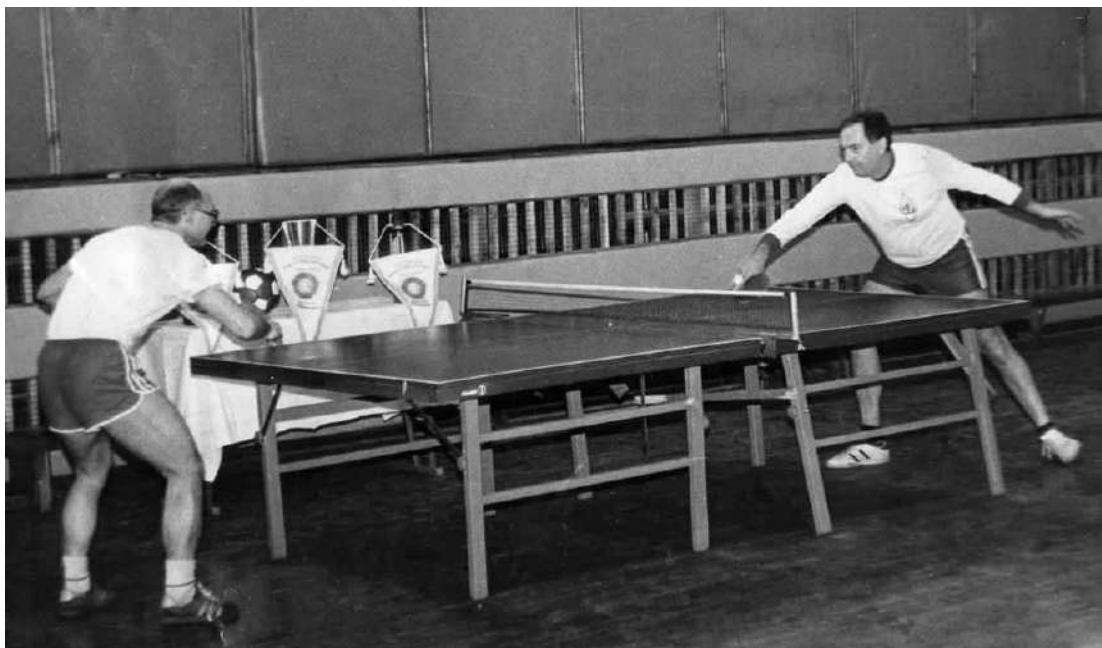
В молоді роки з дружиною Євгенією Синьовою

У колі друзів

**На прийомі з нагоди першості Європи з настільного тенісу,
де В. Синьов був заступником головного судді**

**Збірна Київського інституту внутрішніх справ (В. Синьов, В. Кривуша) –
чемпіон МВД України по настільному тенісу**

**В. Синьов –кандидат в майстри спорту з настільного тенісу,
суддя міжнародної категорії з настільного тенісу**

Співавтор книг та статей, соратник з настільного тенісу – Віктор Кривуша

Професор В. Синьов

В. Синьов з колегами і студентами Київського інституту внутрішніх справ

Полковник МВС – В. Синьов приймає парад

В. Синьова на службі МВС України

В. Синьов з друзями та колегами – Володимир Львовичкін та Олександр Северов

Присвоєння В. Синьову звання «Заслужений юрист України»

Святкування 60-річчя В. Синьова в лавах МВС

**Академік В. Синьов на новій посаді –
директор Інституту корекційної педагогіки та психології НПУ імені М. П. Драгоманова**

**Наукові та особисті інтереси пов'язують
академіка В. Синьова з академіком В. Андрущенко**

На Вченій раді з Героєм України, академіком А. Авдієвським

Голова Спеціалізованої ради із захисту дисертацій

З колегами на Всеукраїнській студентській олімпіаді в НПУ імені М. П. Драгоманова

**Почесний професор
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди**

**Після спеціалізованої вченої ради з учнями, друзями, колегами
у НПУ імені М. П. Драгоманова**

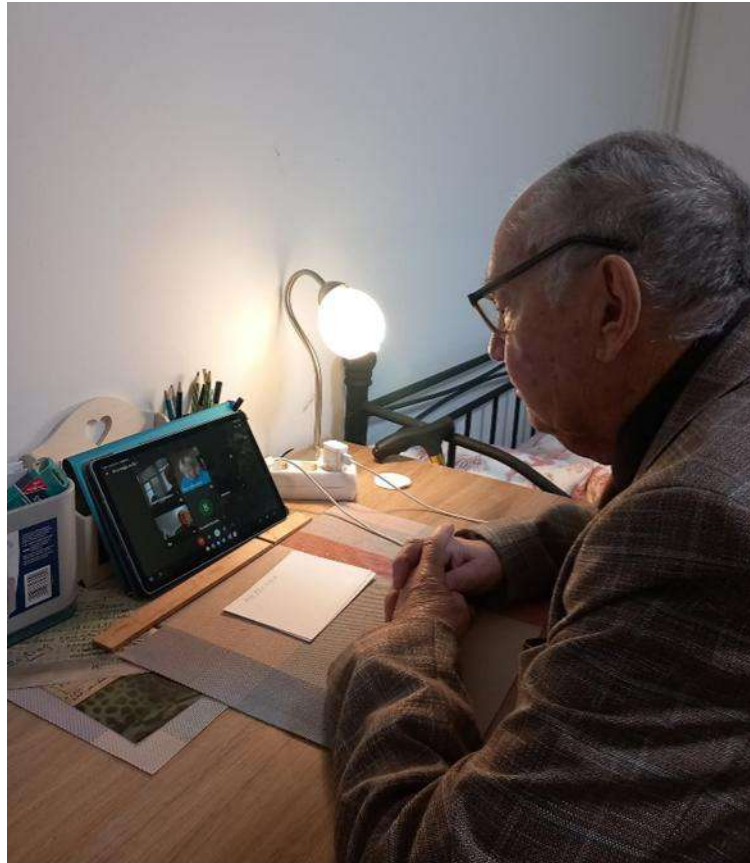
В. Синьов разом з В. Кривушею на Міжнародній науково-практичній конференції

**Після Вченої ради – академіки В. Синьов та М. Шут,
Є. Синьова, Г. Торбін, Т. Олефіренко**

Виступ В. Синьова на Всеукраїнській науково-практичній конференції

**Участь у засіданні кафедри психокорекційної педагогіки та реабілітології
у дистанційному форматі**

**Фундатори спеціальної освіти з член-кореспондентом
НАМН України – Риковим Сергієм Олександровичем**

На ювілеї дружини Євгенії Павлівни Синьової

На ювілеї академіка Віталія Івановича Бондара

З дружиною Євгенією Павлівною Синьовою

В. Синьов із сином Євгенієм Синьовим (Німеччина)

В. Синьов із внуками – Андрій і Крістіна

В. Синьов із внучкою Сонею

Екскурсія до музею «Третя після опівночі» з дружиною та внуком Андрієм

З внучкою Крістіною

Відпочинок у колі друзів – Галина Лобайчук і Сергій Риков

Національний музей народної архітектури та побуту України

З другом та колегою – Іван Іванович Дробот

З дружиною та друзями – Світлана Гончаренко та Олексій Гончаренко

**Визнання багаторічної плідної праці
академіка В. М. Синьова**

ЗМІСТ

Синьова Є., Сасіна І.

Фундатор спеціальної освіти – академік Віктор Синьов 5

Миронова С.

Наукова школа Віктора Синьова

«Психолого-педагогічні проблеми освіти дітей з ускладненнями процесів розвитку і соціалізації»..... 18

Супрун Д., Супрун М.

Віктор Синьов і пенітенціарна наука та практика

(до 85-річчя від дня народження) 26

Основні дати життя та науково-педагогічної діяльності 36

Нагороди 39

Друковані праці 42

Монографії, підручники, навчальні посібники..... 42

Хронологічний показчик друкованих праць 48

Література про Віктора Миколайовича Синьова 90

Наукова школа 97

Світлина 106

Інформаційне видання

**Віктор Миколайович
СИНЬОВ**

Біобібліографічний покажчик

Бібліографічна редакція – Г. Шаленко, О. Хархун
Упорядник – Н. Тарасова
Технічний редактор – Т. Меркулова
Оригінал-макет – Т. Ветраченко
Фото – В. Тимошенко

Підписано до друку 27 лютого 2025 р.
Формат 60x84/16. Папір офісний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. др. арк. 8,12. Об.-вид. арк. 3,94.
Наклад 300 прим. Зам № 034
Віддруковано з оригіналів

Видавництво

Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.
01601, м. Київ-30, вул. Пирогова, 9.
Свідоцтво про реєстрацію ДК № 1101 від 29.10.2002 (044) 234-75-87
Віддруковано в друкарні Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова (044) 239-30-26